

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE STARIGRAD 2021. – 2025.

STARIGRAD PAKLENICA, 2021.

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE STARIGRAD 2021. – 2025.

Starigrad Paklenica, 22. prosinca 2021. godine

NARUČITELJ:

Općina Starigrad
Trg Tome Marasovića 1, 23244 Starigrad

IZRAĐIVAČ:

Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA
Put Murvice 14, 23000 Zadar

Izrazi koji se koriste u ovom dokumentu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Angažman Agencije za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA na izradi Provedbenog programa omogućava projekt ZADRA NOVA ZA VAS, financiran iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020., Europskog fonda za regionalni razvoj.

Sadržaj

PREDGOVOR	4
UVOD	5
Djelokrug rada	5
Vizija, misija i mandat	6
Organizacijska struktura	6
OPIS RAZVOJNIH IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA OPĆINE STARIGRAD	8
1. Osnovna obilježja	8
1.1. Reljefne, geomorfološke i klimatske karakteristike	9
1.2. Stanovništvo	10
2. Infrastruktura	12
2.1. Prometna povezanost	12
2.2. Energetska infrastruktura	13
2.3. Infrastruktura vodnog gospodarstva	14
2.4. Gospodarenje otpadom	16
2.5. Ostala komunalna infrastruktura	16
3. Gospodarstvo	17
3.1. Poduzetništvo	17
3.2. Poljoprivreda	17
3.3. Turizam	19
4. Društvena infrastruktura	22
4.1. Odgoj i obrazovanje	22
4.2. Zdravstvo i socijalna skrb	23
4.3. Sustav zaštite i spašavanja	24
4.4. Kulturna baština	24
4.5. Organizacije civilnog društva	25
POPIS PRIORITETA DJELOVANJA OPĆINE STARIGRAD	26
Prioritet 1. Razvoj poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno gospodarstvo	26
Prioritet 2. Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture i usluga za unaprjeđenje kvalitete života	27
Prioritet 3. Razvoj sustava za pametno i održivo upravljanje resursima i zaštitu okoliša	28
Prioritet 4. Optimizacija i unaprjeđenje usluga i procesa za razvoj pametne Općine	29

POPIS PROVEDBENIH MJERA OPĆINE STARIGRAD	31
Prioritet 1. Razvoj poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno gospodarstvo	31
Prioritet 2. Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture i usluga za unaprjeđenje kvalitete života	36
Prioritet 3. Razvoj sustava za pametno i održivo upravljanje resursima i zaštitu okoliša	43
Prioritet 4. Optimizacija i unaprjeđenje usluga i procesa za razvoj pametne Općine.....	50
OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE	54
PRILOZI	56

PREDGOVOR

Provedbeni program Općine Starigrad predstavlja kratkoročni akt strateškog planiranja kojim se pobliže opisuju prioritetne mjere i aktivnosti za osiguravanje provedbe ciljeva iz povezanih, hijerarhijski viših akata strateškog planiranja, te ujedno osigurava poveznica s proračunom Općine. Provedbeni program donosi Općinski načelnik kao izvršno tijelo Općine Starigrad za mandatno razdoblje od četiri godine. Struktura sadržaja Provedbenog programa definirana je metodologijom izrade strateških dokumenata, te je usklađena s višom razinom razvojnih dokumenata, odnosno Planom razvoja Zadarske županije 2021. - 2027. godine te s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine. Provedbeni program od iznimnog je značaja za Općinu Starigrad kojim se preuzima odgovornost za gospodarski i društveni razvoj područja Općine, s ciljem određivanja smjernica budućeg razvoja. Provedba mjera provedbenog programa od ključne je važnosti za održivi razvoj Općine Starigrad, uzimajući u obzir prednosti i ograničenja Općine. U skladu sa samoupravnim djelokrugom, primjena Provedbenog programa Općine, utječe na povećanje prilagodljivosti i otpornosti na nepredviđene vanjske utjecaje, te smanjenje ekonomskih i socijalnih nejednakosti na području Općine Starigrad.

UVOD

Djelokrug rada

Općina Starigrad je jedinica lokalne samouprave a područje na kojem se prostire utvrđeno je Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. U sastavu Općine su sljedeća naselja:

- Starigrad Paklenica,
- Seline,
- Tribanj.

Sjedište Općine smješteno je u naselju Starigrad Paklenica, na adresi: Trg Tome Marasovića 1.

Općina je samostalna u odlučivanju u poslovima iz samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom RH (NN [56/90](#), [135/97](#), [08/98](#), [113/00](#), [124/00](#), [28/01](#), [41/01](#), [55/01](#), [76/10](#), [85/10](#), [05/14](#)) i zakonima te podliježe samonadzoru zakonitosti rada i akata tijela Općine. Općina u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i sport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području,
- ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Sadržaj i način obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga detaljnije se uređuju odlukama Općinskog vijeća i Općinskog načelnika u skladu sa zakonom i Statutom Općine Starigrad.

Općinsko vijeće može pojedine poslove iz samoupravnog djelokruga Općine, čije je obavljanje od šireg interesa za građane, posebnom odlukom prenijeti na Zadarsku županiju, u skladu sa Statutom Općine i Statutom Zadarske županije. Općinsko vijeće može pojedine poslove iz samoupravnog djelokruga Općine posebnom odlukom prenijeti na mjesne odbore, u tom slučaju Općina Starigrad osigurava sredstva za obavljanje prenesenih poslova. U okviru samoupravnog djelokruga Općina Starigrad osigurava obavljanje poslova s područja komunalnih, društvenih i drugih djelatnosti kojima

se zadovoljavaju svakodnevne potrebe građana Općine. Obavljanje navedenih poslova Općina Starigrad osigurava osnivanjem trgovačkih društava, vlastitog pogona, javnih ustanova odnosno drugih pravnih osoba.

Vizija, misija i mandat

Vizija

Općina Starigrad – mjesto aktivnog turizma te progresivna zajednica mladih obrazovanih ljudi koja svoj razvoj temelji na načelima održivosti te korištenju zelenih i digitalnih tehnologija

Misija obavljanjem poslova iz samoupravnog djelokruga, na zakonit, učinkovit, ekonomičan i transparentan način stvoriti preduvjete za snažni društveno gospodarski rast i razvoj Općine težeći za stalnim poboljšanjem kako životnih uvjeta tako i svih ostalih koji izravno ili neizravno utječu na kvalitetu života na ovom području.

Mandat temeljem odredbi članka 94. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20, 37/21) na izborima za općinskog načelnika Općine Starigrad izabran je Krste Ramić. Ovaj provedbeni program donosi se za razdoblje od 2021. do 2025. godine i vrijedi za mandatno razdoblje čelnika (općinskog načelnika Općine Starigrad).

Organizacijska struktura

Ovlasti i obveze koje proizlaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između Općinskog vijeća, općinskog načelnika i upravnih tijela Općine. Tijela Općine su Općinsko vijeće i općinski načelnik.

Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana Općine Starigrad koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom i zakonima RH. Općinsko vijeće čini ukupno 9 vijećnika. Radna tijela Općinskog vijeća su:

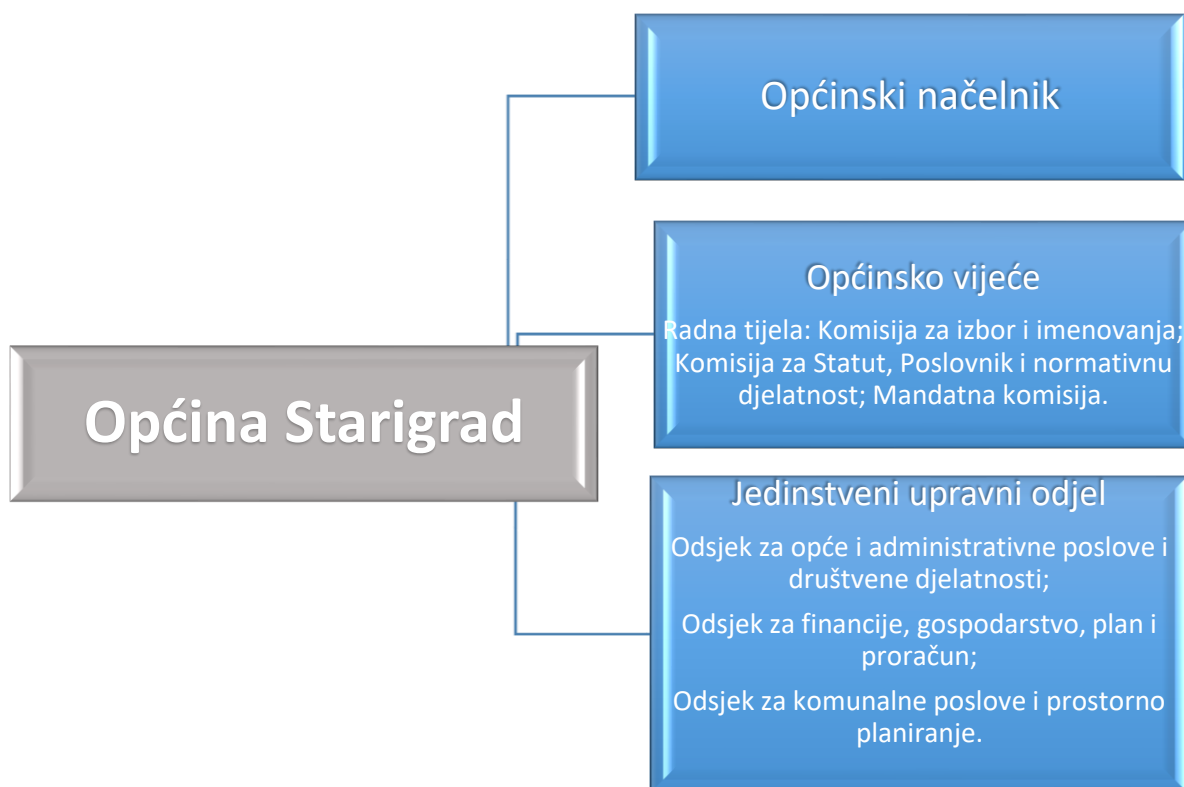
- Komisija za izbor i imenovanja,
- Komisija za Statut, Poslovnik i normativnu djelatnost,
- Mandatna komisija.

Općinsko vijeće može osnivati druga stalna i povremena radna tijela radi proučavanja i razmatranja drugih pitanja iz djelokruga općinskog vijeća, pripreme prijedloga odluka i drugih akata, davanja mišljenja i prijedloga u svezi pitanja koja su na dnevnom redu općinskog vijeća.

Općinski načelnik je nositelj izvršne vlasti u Općini, a izabire se na neposrednim izborima na mandat od četiri godine. Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovom djelokrugu i za ustavnost i zakonitost akata upravnih tijela Općine. Općinski načelnik dva

puta godišnje podnosi općinskom vijeću polugodišnje izvješće o svom radu. Općinski načelnik ima jednog zamjenika, koji ga zamjenjuje u slučaju duže odsutnosti ili drugih razloga spriječenosti sukladno Statutu Općine Starigrad.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom preneseni na Općinu, ustrojava se Jedinostveni upravni odjel. Ustrojstvo i djelokrug Jedinostvenog upravnog odjela uređuje se posebnom odlukom Općinskog vijeća. Jedinostvenim upravnim odjelom upravlja pročelnik kojeg na temelju javnog natječaja imenuje općinski načelnik.

Slika 1. Organizacijska struktura Općine Starigrad

Izvor: Statut Općine Starigrad/ Službene mrežne stranice Općine (8.12.2021.)

OPIS RAZVOJNIH IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA OPĆINE STARIGRAD

1. Osnovna obilježja

Općina Starigrad smještena je na krajnjem sjeverozapadnom dijelu Zadarske županije. Nalazi se na sjeveru Dalmacije i cijelom svojom površinom leži u zaštićenom dijelu Parka prirode Velebit te Nacionalnog parka Paklenica.

Slika 2. Geografski položaj Općine Starigrad na području Zadarske županije
Izvor: Zadarska županija, 2021., obrada ZADRA NOVA

U administrativnom smislu, Općina Starigrad južnim morskim dijelom graniči s Općinama Ražanac i Posedarje, a istočnom kopneno-morskom granicom, graniči s Općinom Jasenice. Sjeverna granica Općine ujedno je i sjeverna granica prema Ličko-senjskoj županiji. Ukupna površina Općine iznosi 170.09 km², što čini 4.6% ukupne površine Zadarske županije. Općina Starigrad nalazi se na drugom mjestu od ukupno četiri općine s najvećom površinom u Zadarskoj županiji. U sastavu Općine nalaze se tri naselja: Starigrad Paklenica, Seline i Tribanj (Šibuljina, Kruščica i Mandalina.) Prema Procjeni stanovništva iz 2019. godine Općina Starigrad broji 1.910 stanovnika odnosno 1.14% ukupnog stanovništva Zadarske županije.

1.1.1. Reljefne, geomorfološke i klimatske karakteristike

Općina Starigrad prostire se na obali Jadranskog mora, a nadvisuje je planina Velebit, na čijim se južnim padinama nalazi Nacionalni park Paklenica. Cijelo područje Općine Starigrad smješteno je u zaštićenom prirodnom okruženju jer Velebit zajedno sa pripadajućom obalom ima status parka prirode te predstavlja najveće zaštićeno područje u Republici Hrvatskoj. Od 1978. godine Velebit je uvršten u mrežu međunarodnih rezervata biosfere UNESCO-a. Na području Velebita raste oko 2000 biljnih vrsta i podvrsta, od kojih su neke poznate s područja Velebita, poput velebitske degenije, prozorskog zvončića i hrvatskog zvonca. Prevladavaju šumska staništa, a najraširenija šumska zajednica brdskog vegetacijskog pojasa je šuma bukve s velikom mrtvom koprivom. Na višim nadmorskim visinama prostiru se dinarske bukovo-jelove šume, primorska bukova šuma s jasenskom šašikom.¹

Raznolikost i bogatstvo Općine očituje se u planinskom dijelu, uglavnom vapnenačka zona sa istaknutim kanjonima Velike i Male Paklenice te prostoru Velebitskog kanala koji se odlikuje duboko usječenim dolinama, spiljama i jamama koje doprinose atraktivnosti i razvitku turizma. Nastanak dolina, spilja, jama i pećina posljedica je dinamike terena te korozivnih i denudacijskih procesa koji se manifestiraju složenom površinskom i podzemnom hidrogeomorfologijom terena. Ovo područje karakteriziraju brojne podzemne vrulje koje se ulijevaju u more.

Na prostoru Općine zastupljena je submediteranska klima, dok padine Velebita imaju obilježja planinske klime što utječe na raznolikost vegetacije i njezine promjene s nadmorskom visinom. Područje Velebita karakterizira visoka prosječna godišnja količina oborina, koja na nekim dijelovima veće nadmorske visine iznosi do 4.000 mm. Snježni pokrivač se u nekim područjima može zadržati i dulje od sedam mjeseci, a u jamama snježnicama može se zadržati cijelu godinu.² Submediteransku klimu karakteriziraju duga i vruća ljeta s blagim zimama te većim dnevnim i godišnjim promjenama temperatura. Prema mjerenjima u meteorološkoj postaji Starigrad Paklenica najtopliji mjesec je kolovoz, a najhladniji veljača. Godišnji prosjek temperatura kreće se između 10 – 15 stupnjeva, a ekstremne vrijednosti iznose od -10 do + 35 stupnjeva. Broj vedrih dana kreće se između 115-118, a oblačnih 84-90.³ Karakterističan vjetar za ovo područje je bura te istočnjak i maestral. Maestral je karakterističan vjetar za ljetni period, a odlikuju ga ublažavanje ljetne vrućine i sparine. Najveće količine oborina padaju u jesen, a najmanje u ljetnom periodu. Na području Općine od kultiviranih vrsta najbolje uspijevaju bajam, smokva, maslina te većina povrtlarskih kultura.

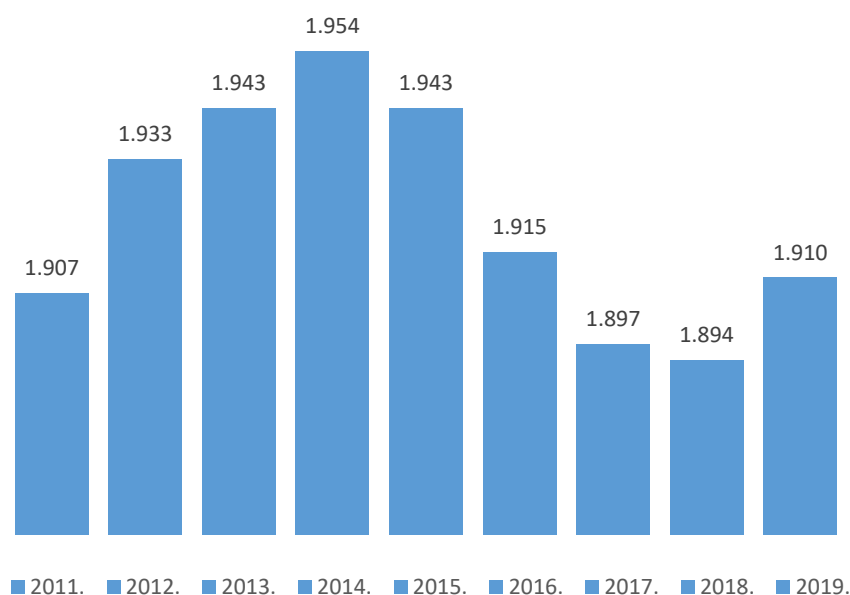
¹ Park prirode Velebit, dostupno na: <https://www.pp-velebit.hr/hr/prirodna-bastina-2/flora> (14.12.2021.)

² Park prirode Velebit, dostupno na: <https://www.pp-velebit.hr/hr/prirodna-bastina/geologija#> (14.12.2021.)

³ Strateški razvojni program Općine Starigrad za razdoblje 2015. – 2020., dostupno na: http://www.opcina-starigrad.hr/wp-content/uploads/2016/03/SRP_Starigrad_2015_2020.pdf (10.12.2021.)

1.2. Stanovništvo

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine Zadarska županija imala je 170.017 stanovnika, a prema Procjeni broja stanovnika 2019. godine 168.055 osoba, odnosno 1,15% manje u usporedbi s 2011. godinom. Općina Starigrad imala je 1.876 stanovnika (2011.), a 1.910 osoba (2019.) pri čemu se bilježi rast od 1,81% u usporedbi s 2011. godinom.

Slika 3. Procjena broja stanovnika u Općini Starigrad 2011. – 2019. g.

Izvor: Procjena stanovništva prema spolu, po gradovima/općinama, DZS, 2021., obrada ZADRA NOVA

Prema procjeni stanovništva u Općini Starigrad najveći broj stanovnika bilježi se 2014. godine (1.954), a 2018. godine najmanji (1.894). Stoga, vidljiv je pad broja stanovnika za 3,07% uspoređujući 2014. i 2018. godinu. Pozitivan trend je vidljiv kroz povećanje broja stanovnika u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, njih 16, odnosno 0,84%. U 2020. godini bilježi se najveći broj stanovnika 1.925. Prirodno kretanje stanovništva Općine Starigrad iskazano omjerom broja rođenih i umrlih u razdoblju od 2015. do 2019. godine ukazuje na izrazito negativne trendove. Obilježja prirodnog kretanja su negativan prirodni prirast (prosječno -22,4) te nizak vitalni indeks Općine (prosječno 35,30). Prirodnokretanje u Zadarskoj županiji za razdoblje od 2015. do 2019. godine je obilježeno negativnim prirodnim prirastom -470,40 i niskim vitalnim indeksom 76,86.

Tablica 1. Prirodno kretanje stanovništva u Općini Starigrad 2015. – 2019. godine

Godina	Rođeni	Umrli	Prirodni prirast	Vitalni indeks	Prirodni prirast ZŽ	Vitalni indeks ZŽ
2015.	17	32	-15	53,01	-504	75,70
2016.	6	36	-30	16,70	-379	80,60
2017.	10	39	-29	25,60	-627	71,00
2018.	13	32	-19	40,60	-447	77,40
2019.	13	32	-19	40,60	-395	79,60

Izvor: Prirodno kretanje stanovništva RH 2015.- 2019. godine., DZS, 2021., obrada ZADRA NOVA

Prema procjeni broja stanovnika promatrajući razdoblje od 2015. do 2019. godine vidljiv je relativno ujednačen broj muškaraca i žena na području Općine. U 2019. godini bilježi se 978 muškaraca te 932 žene.

Tablica 2. Procjena broja stanovnika prema spolu 2015. -2019. godine

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Muškarci	969	955	950	954	978
Žene	969	960	947	954	932
Ukupno	1.943	1.915	1.897	1.894	1.910

Izvor: Procjena stanovništva prema spolu, po gradovima/općinama, DZS, 2021., obrada ZADRA NOVA

U razdoblju od 2011. do 2019. godine bilježi se pozitivan migracijski saldo. Najviše doseljenih je iz druge županije, a od 2018. godine vidljivo je povećanje broja doseljenih iz inozemstva. U 2020. godini doseljeno je ukupno 105 stanovnika, od čega čak 70, odnosno 66,67% iz inozemstva. Najviše stanovnika je odseljeno 2020. godine, njih ukupno 74, od čega je 58,11% preseljeno u inozemstvo.

Tablica 3. Migracijska kretanja u Općini Starigrad 2011. - 2020. godine

	Doseljeni		Odseljeni				Saldo ukupne migracije
	Iz druge JLS ZŽ	Iz druge županije	Iz inozemstva	U drugu JLS ZŽ	U drugu županiju	U inozemstvo	
2011.	16	40	4	17	11	1	31,00
2012.	17	53	1	11	16	3	41,00
2013.	15	41	6	19	24	2	17,00
2014.	22	39	8	17	23	10	19,00
2015.	8	38	3	10	26	9	4,00
2016.	10	25	7	8	26	6	2,00
2017.	14	31	7	8	26	7	11,00
2018.	12	30	20	14	16	16	16,00
2019.	10	37	52	16	20	28	35,00
2020.	12	23	70	7	24	43	31,00

Izvor: Doseljeno i odseljeno stanovništvo po gradovima/općinama 2011. - 2020. godine., DZS, 2021., obrada ZADRA NOVA

S obzirom na povećanje broja doseljenih vidljivo je povećanje broja stanovnika u odnosu na Popis iz 2011. godine. Najveći priljev stanovništva bilježi se u 2020. godini i uglavnom se odnosi na stanovništvo iz inozemstva.

Demografsku politiku Općine Starigrad potrebno je ojačati mjerama za podršku obiteljima, djeci i mladima kroz osiguravanje potrebne društvene infrastrukture i usluga. Sukladno prepoznatim potrebama u proračunu Općine Starigrad predviđena su sredstva za naknade za novorođenu djecu u svrhu unaprjeđenje sustava programa i potpora obiteljima.

2. Infrastruktura

Rastuća urbanizacija uz potrebu za jačanjem gospodarstva primat stavlja na nužnost daljnjeg razvoja prometne i komunalne infrastrukture.

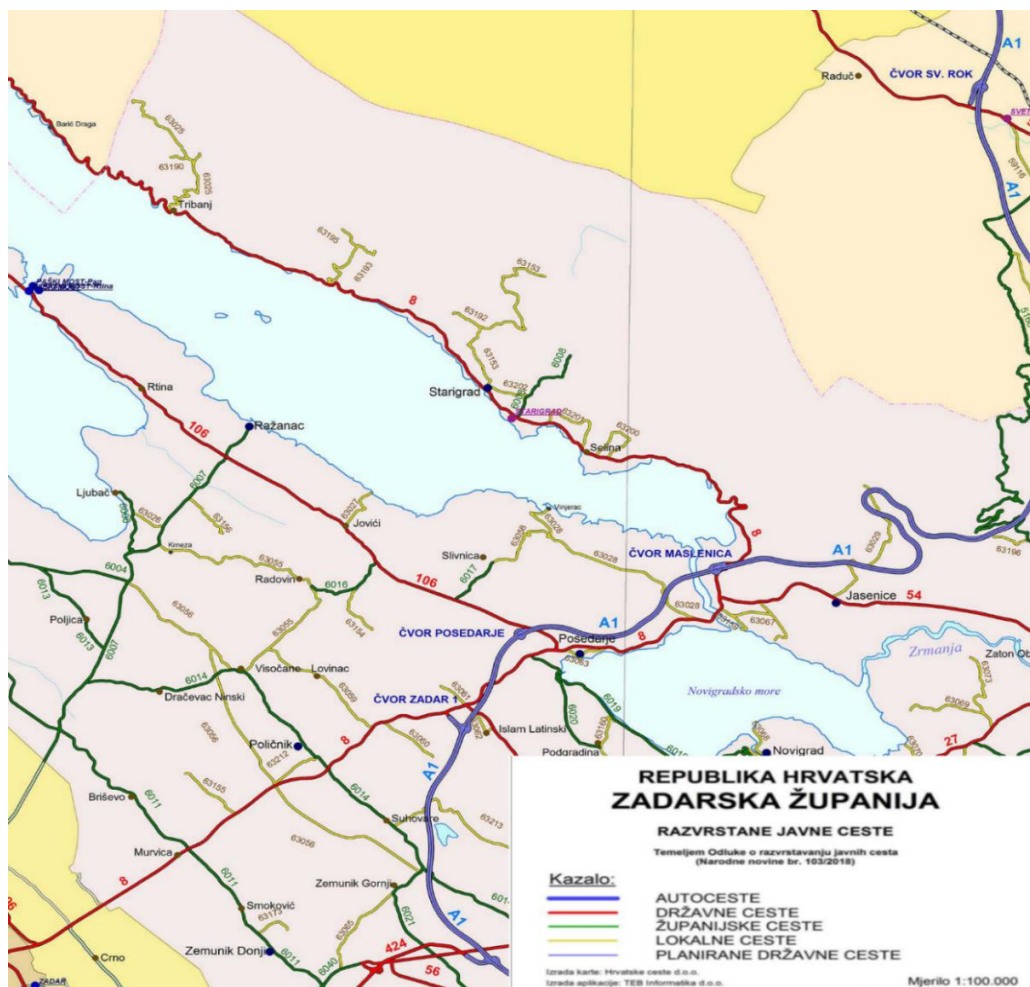
2.1. Prometna povezanost

Općinu Starigrad odlikuje dobra cestovna umreženost s ostatkom Hrvatske. Dužinom Općine Starigrad prolazi državna cesta D8 Jadranska magistrala, ukupne je dužine 643.8 km i povezuje Općinu Starigrad sa Rijekom na sjeveru i Crnom Gorom na jugu Jadranske obale. U naselju Starigrad Paklenica od magistrale se odvaja županijska cesta Ž6008 u dužini od 3.1 km i vodi u Nacionalni park „Paklenica“. Redovna autobusna linija povezuje Starigrad i Zadar, a javni prijevoz vrši Liburnija d.o.o.

Najbliži priključak na autocestu A1 je ulaz Maslenica udaljen 14 km jugoistočno od Starigrada, a najbliži granični prijelaz je GP Lička Kaldrma udaljen 98 km od središta naselja Starigrad Paklenica.

Pomorski promet Općine Starigrad uglavnom se odvija putem manjih plovila lokalnog stanovništva. U postojeću luku u Starigradu ne pristaju plovila javnog pomorskog prometa iako luka ima status pristanišne luke koja je otvorena za javni prijevoz. Najbliža pomorska putnička luka udaljena 45 kilometara od središta Starigrada i nalazi se u Zadru (Gaženica).

Kako bi se održavala propusna moć svih postojećih prometnica potrebno je ulagati u redovito održavanje, rekonstrukciju kritičnih dijelova, izgradnju nogostupa i opremanje prometnom signalizacijom. Također, za potrebe prometa u mirovanju u svakom naselju treba osigurati dovoljan broj parkirališnih mjesta. U proračunu Općine predviđena su sredstva za navedene radove.

Slika 4. Razvrstane javne ceste Zadarske županije

Izvor: <https://www.zuc-zadar.hr/karta-cesta/> (9.12.2021.)

2.2. Energetska infrastruktura

Elektroopskrba Općine Starigrad dio je jedinstvenog elektroenergetskog sustava Zadarske županije. Područje se opskrbljuje električnom energijom zračnim dalekovodom 35kV iz TS 110/35kV Obrovac i zračnim dalekovodom 10kV iz TS 35/10kV Gospić. Postojeća TS 35/10kV Seline planira se demontirati i ukloniti, a predviđa se izgradnja novog dalekovoda 110 kV od TS Seline do TS 110 kV Posedarje. Na području Općine Starigrad sva naselja imaju trafostanice (Viniština, Mandalena, Lisarica, Običaj, Paripovača, Kruščica 1 i 2, Redine, Korita, Ljubotić, Lug, Bristovac, Kopovine, Šibuljina, Klačine, Kozjača 1 i 2, Šiljožetarica, Laden porat, Milovac, Kojići, Starigrad 1-6, Starigrad Hotel, Marasovići, NP Paklenica, Jaz, Seline, RS Seline, Seline istok, Bucići, Goli brig, Reljani, Modrič). Postojeći kapaciteti trafostanica mogu se povećati zamjenom transformatora veće snage ili zamjenom cijele trafostanice novom, većeg kapaciteta. U 2021. godini ukupno 2.905 kućanstava je bilo spojeno na sustav opskrbe električnom energijom. Općina Starigrad će daljnji razvoj elektroopskrbe, telekomunikacijskih

instalacija i ostalih sustava veza planirati na najvišoj mogućoj razini u svrhu pravovremene zaštite okoliša i razvojnih resursa Općine na kojima se temelji gospodarski razvoj.⁴

2.3. Infrastruktura vodnog gospodarstva

Općina Starigrad dio je vodoopskrbnog sustava Zadra s kojim upravlja komunalno poduzeće Vodovod d.o.o. Zadar. Vodoopskrba naselja odvija se sa slijevnog područja rijeke Zrmanje te dijelom iz Velebitskih izvora (Jukića vrilo, Kneževića vrilo i Vratrovac).

U vodoopskrbnom području naselja Starigrad postoje nedostaci uslijed kojih se ne može osigurati kvalitetna vodoopskrba potrošača, posebno u sjeverozapadnom dijelu. Većina vodovodne mreže još uvijek je spojena na magistralni cjevovod putem provizornog površinskog PE cjevovoda DN 110 mm, a regulacija potrošnje i tlaka je iz udaljenog vodospremnika Seline zapremnine 1000 m³. Uslijed nedovoljnog tlaka, ne može se provoditi daljnje priključivanje građevina. Stanovnici naselja Tribanj problem vodoopskrbe rješavaju sakupljanjem kišnice u cisternama izgrađenim u sklopu stambenih građevina ili korištenjem vode iz bunara. Prema dostupnim podacima Vodovoda d.o.o. Zadar investicije u 2020. godini na području Općine Starigrad bile su:

- Izgradnja cjevovoda u Starigradu;
- Projektiranje rekonstrukcije magistralnog cjevovoda od Maslenice do Starigrada;
- Izgradnja produžetka magistralnog cjevovoda Podvelebitski pravac do zaseoka Kojići u naselju Starigrad;
- Izgradnja vodospreme Starigrad sa povratnim i dovodnim cjevovodom;
- Projektiranje glavnog cjevovoda "Kojići-Mandalina".

S obzirom na prepoznate potrebe za izgradnjom cjevovoda u sjeverozapadnom dijelu Općine odnosno do granice županije, Općina Starigrad je pokrenula realizaciju projektno-tehničke dokumentacije za projekt kojim bi se riješio problem opskrbe pitkom vodom. Također, u proračunu Općine Starigrad predviđena su sredstva za vodoopskrbu zapadnog dijela Općine Starigrad, vodovodnu mrežu Općine Starigrad, građevine javne vodoopskrbe u svrhu osiguranja kontinuirane, sigurne kvalitetne i dostatne vodoopskrbe svih stanovnika Općine unaprjeđenjem vodoopskrbnog sustava.

Područjem Općine Starigrad proteže se više vodotokova (Orljača, Kusača, Mala Paklenica, Bezimenjača, Suha draga, Velika Paklenica, Punta, Šilježetarica, Potočnjak, Bukovi potoci, Virine, Kozjača, Škrbića draga, Matic, Lumbardić, Brnica, Kruščica, Paripovača, Običaj, Lisarica, Sv. Magdalena). Najznačajniji vodotoci su Velika Paklenica (ulijeva se u obalno more u naselju Starigrad) i Mala Paklenica (ulijeva se u obalno more u naselju Seline), koji prihvataju oborinske vode s okolnog gravitirajućeg slivnog područja. Koristeći postojeće vodne potencijale za razvoj intenzivne poljoprivredne proizvodnje planirana je izgradnja sustava kanala za navodnjavanje na temelju "Plana

⁴Prostorni plan uređenja Općine Starigrad, dostupno na: https://www.opcina-starigrad.hr/wp-content/uploads/2021/03/IiID-PPUO-Starigrad-TEKST-PRIKAZ-IZMJENA-SGZZ-03_21-.pdf (09.12.2021.)

navodnjavanja za područje Zadarske županije", prema kojoj Općina raspolaže s 925,8 ha površina pogodnih za navodnjavanje.

Sve otpadne vode iz stambenih i ostalih građevina na području Općine Starigrad uglavnom se izravno izlijevaju u tlo ili more bez prethodnih pročišćavanja. Većina građevina na prostoru Općine pojedinačno sakuplja otpadne vode u tzv. „crnim jamama“ koje stvaraju velika onečišćenja okoliša obzirom na to da su vodopropusne. Posljedice propusnosti najizraženije su tijekom ljetnih mjeseci kada se količina otpadnih voda znatno poveća. Postojeći sustav upravljanja otpadnim vodama nije u skladu s ekološkim standardima što za posljedicu ima mnogobrojne eventualne opasnosti kao što su: zagađenje mora, smanjenje kvalitete života, smanjenje prihoda od turizma i ribarstva i brojne druge. Na području Općine Starigrad ne postoji niti jedan priključak na sustav odvodnje otpadnih voda. S ciljem rješavanja problematike zbrinjavanja otpadnih voda, Općina Starigrad izradila je sljedeće dokumente:

- "Studija zaštite voda na području Zadarske županije" (izrađena od strane "Hidroprojekt-ing" d.o.o. iz Zagreba i "Hidroing" d.o.o. iz Osijeka 2005. godine);
- Idejno rješenje "Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda Općine Starigrad" (izrađeno od strane "Hidroprojekt-ing" d.o.o. iz Zagreba 2006. godine);
- „Ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda“ (izrađena od strane Olkon d.o.o. Instituta za primijenjenu ekologiju u svibnju 2015. godine);
- „Glavni projekt sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Starigrada - Faza 3“ (izrađen od strane Hidroprojekt-ing“ d.o.o. Zagreb u svibnju 2017.godine).

Navedenim dokumentima predloženo je rješenje za zbrinjavanje otpadnih voda preko dva zasebna sustava odvodnje za naselje Starigrad i Tribanj. Planirani zahvat obuhvaća izgradnju građevine koja se sastoji od gravitacijskih kanali s pripadnim revizijskim oknima, crpne stanice, tlačni cjevovodi, podmorski ispust i uređaj za pročišćavanje. Prikupljene otpadne vode usmjerit će se pomoću gravitacijskih kolektora prema najbližoj crpnoj postaji i dalje će se pomoću tlačnog cjevovoda prepumpavati do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Otpadne vode dalje će se ispuštati podmorskim ispustom u Velebitski kanal.

Cjelokupno rješenje vodno-komunalne infrastrukture Općine Starigrad planirano je kroz Aglomeracija Karinskog i Novigradskog mora, Podvelebitskog kanala te zapadnog dijela zadarskog zaleđa. Projekt je u statusu izrade studijske dokumentacije a Sporazum o sufinanciranju projekta Izrada studijske dokumentacije za izgradnju vodno-komunalne infrastrukture aglomeracija Karinskog i Novigradskog mora, Podvelebitskog kanala i zapadnog dijela zadarskog zaleđa potpisali su, uz Općinu Starigrad predstavnici 2 grada i 12 općina Zadarske županije.⁵

U proračunu Općine predviđena su sredstva za Aglomeraciju Karinsko i Novigradsko more, Podvelebitski kanal te zapadni dio zadarskog zaleđa, sustav kanalizacije i pročišćavanja, građevine

⁵ Gradova Benkovac i Obrovac te na razini općina: Poličnik, Posedarje, Ražanac, Novigrad, Zemunik Donji, Stankovci, Starigrad, Škabrnja, Polača, Jasenice, Galovac te Lišane Ostrovičke

javne odvodnje u svrhu izgradnje cjelovitog sustava za sakupljanje, pročišćavanje i dispoziciju otpadnih voda.

2.4. Gospodarenje otpadom

Zbrinjavanje otpada na području Općine Starigrad obavlja tvrtka Čistoća d.o.o. Zadar. Do srpnja 2012. godine otpad s prostora Općine odlagao se na odlagalištu „Samograd“. Zbog negativnih učinaka odlaganja otpada na podzemne i površinske vode, ljudsko zdravlje i okoliš u cjelini te blizine naselja Starigrad Paklenica, Općina je prepoznala potrebu za sanacijom istog. Odlagalište je u cijelosti sanirano u rujnu 2021. godine projektom sanacije koji je financiran bespovratnim sredstvima iz Kohezijskog fonda 2014.-2020 i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, a ostatak sredstava osigurala je Općina iz vlastitih proračunskih sredstava. Također, u proračunu Općine Starigrad predviđena su sredstva za uslugu provedbe praćenja stanja okoliša te izrade izvješća o stanju saniranog odlagališta „Samograd“.

Na području Općine Starigrad u 2020. godini ukupno je prikupljeno 1.453,79 t otpada, od čega je ukupno 57,54 t odvojeno prikupljenog otpada (papir, plastika, staklo, metal, tekstil). Na prostoru Općine nalazi se jedno mobilno reciklažno dvorište.

Na pojedinim mjestima u Općini i dalje postoje „divlja“ odlagališta otpada koja je potrebno sanirati i zatvoriti kako bi se spriječila daljnja zagađenja okoliša. Dodatno, potrebno je i kontinuirano jačati svijest lokalnog stanovništva o važnosti zaštite okoliša i pravilnom zbrinjavanju otpada kao preduvjetu za održivi razvoj okoliša. U proračunu Općine predviđena su sredstva za izradu projektno tehničke dokumentacije reciklažnog dvorišta te sredstva za nabavu komunalne opreme – kante, a sve u svrhu zaštite okoliša i unapređenja gospodarenja otpadom.

2.5. Ostala komunalna infrastruktura

Kontinuirano ulaganje u komunalnu infrastrukturu ključno je za podizanje kvalitete života i turističke ponude područja Općine Starigrad. Stoga je neophodno daljnje ulaganje u sustav vodoopskrbe i odvodnje, redovno održavanje javnih površina i građevina te predmeta javne namjene poput groblja, šetališta i trgova. Na prostoru Općine ukupno je 26.386 m² javne površine za čije je održavanje zaduženo komunalno poduzeće Argyruntum d.o.o. (100% vlasništvo Općine). U proračunu Općine predviđena su potrebna sredstva za navedena održavanja javnih površina.

3. Gospodarstvo

Pregledom gospodarske slike Općine Starigrad ističu se najznačajniji potencijali gospodarskog rasta i razvoja Općine te prioriteta područja na koja je posebno potrebno usmjeriti mjere i aktivnosti u mandatom razdoblju. Posebno se ističu dva ključna potencijala za gospodarski razvoj Općine: aktivni turizam i prirodna bogatstva.

3.1. Poduzetništvo

Prema dostupnim podacima FINA-e i Hrvatske gospodarske komore Županijske komore Zadar na području Općine Starigrad u 2019. godini su poslovala 43 poslovna subjekta. Od ukupnog broja aktivnih poduzeća na prostoru Općine čak 95,35% pripada kategoriji mikro poduzetnika te po 2,33% otpada na kategorije mala i srednja poduzeća. U kategoriji mikro poduzetnika posluje 41 tvrtka s ukupno 82 djelatnika, odnosno 20,92% zaposlenih u poslovnim subjektima Općine Starigrad. Malo poduzetništvo broji 1 tvrtku s ukupno 5 zaposlenih, odnosno čini 1,28%. Najveća tvrtka na području Općine Starigrad nalazi se u kategoriji srednjeg poduzetništva te zapošljava ukupno 121 djelatnika, odnosno 30,87% zaposlenih u poslovnim subjektima na području Općine.

Usporedbom s ostalim jedinicama lokalne samouprave na području Zadarske županije, Općina Starigrad se nalazi na 17. mjestu po broju zaposlenih u tvrtkama sa sjedištem na području Općine, a po broju tvrtki nalazi se na 22. mjestu.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku na dan 31.03.2018. godine, prema NKD 2007. bilo je zaposleno ukupno 214 ljudi na području Općine, od čega 25,23% djelatnosti I (Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane). Zatim slijede djelatnosti G (Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla) i P (Obrazovanje) sa 17,76% zaposlenih.

3.2. Poljoprivreda

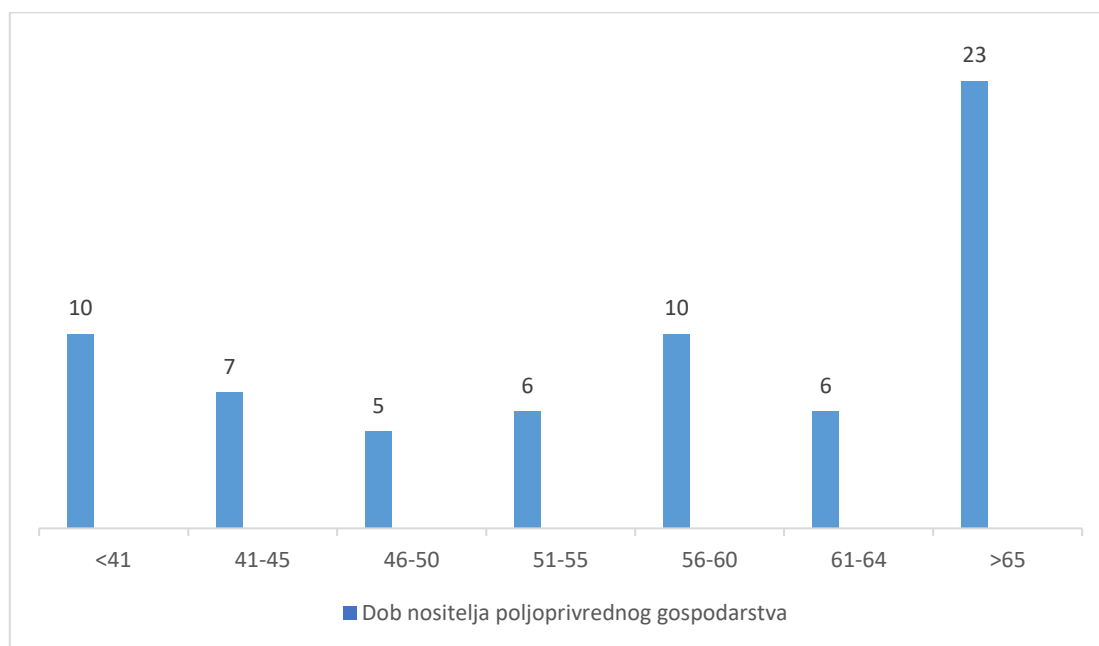
Prema evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta i broja poljoprivrednih gospodarstava s obzirom na veličinu i sjedište na dan 31.12.2020. godine na području Općine Starigrad nalazi se ukupno 60 registriranih PG-ova koji obuhvaćaju 310 parcela ukupne površine 1.123,13 ha. Od ukupnog broja PG-ova, čak 30 se nalazi u naselju Starigrad Paklenica te obuhvaća 175 parcela ukupne površine 893,10 ha. U odnosu na 2018. godinu broj PG-ova na području Općine je iznosio 53 i predstavlja porast od 11,67% te se obradiva površina povećala za 8,29%.

Tablica 4. Prikaz podataka Općine Starigrad iz ARKOD baze, 2020. godina

Naselje	Broj PG	Broj parcela	Površina (ha)
Starigrad	30	175	893,10
Seline	14	57	107,25
Tribanj	16	78	122,78
UKUPNO	60	310	1.123,13

Izvor: ARKOD, APPRRR, 2021., obrada ZADRA NOVA

Dobna struktura poljoprivrednika u Općini Starigrad je nepovoljna s obzirom na to da je čak 43,28% starije od 60 godina. Poljoprivrednici mlađi od 41 godinu zauzimaju tek 14,9% od ukupnog broja poljoprivrednika.

Slika 5. Dobna struktura nositelja PG-a u Općini Starigrad, 2020. godina

Izvor: Upisnik poljoprivrednika, ARKOD, APPRRR, 2021., obrada ZADRA NOVA

Poljoprivreda ovog kraja svodi se na vrlo male površine nastale u zonama ušća Velike i Male Paklenice te se pretežno uzgaja maslina, a u kućnim vrtovima voćke poput bajama, trešnje, smokve. Ograničavajući čimbenik u uzgoju voćaka je sjeverni vjetar bura, dok je vinogradarstvo ograničeno na postojeće stanje. Također, plitka tla siromašna humusom te nedostatak adekvatnog sustava navodnjavanja uzrok su slabo zastupljene proizvodnje povrća.

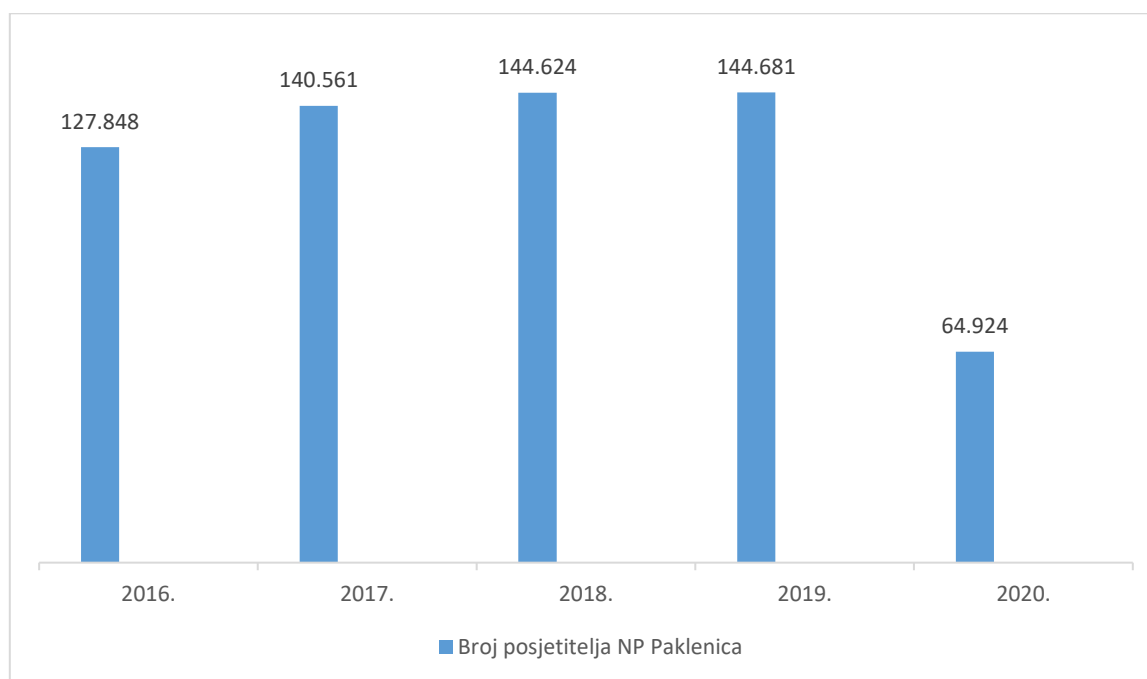
U poljoprivrednom sektoru stočarstvo predstavlja potencijal zbog velikog broja krških pašnjaka. Prema evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta (ARKOD) na dan 31.12.2020. godine na području Općine je čak 1.102,00 ha, odnosno 98,28% krških pašnjaka. Stočarstvo ima povoljne uvjete za daljnji

razvoj, posebno ovčarstvo i kozarstvo, prvenstveno zbog pašnjaka i prirodno oblikovanih terena za ispašu.

Na području Općine zastupljen je priobalni gospodarski ribolov koji se obavlja uglavnom s brodicama. Područje Velebitskog kanala ima idealne predispozicije za uzgoj školjkaša, posebno dagnji i kamenica. Zadarska županija izdaje 16 koncesija za uzgoj školjaka, od čega ih se sedam nalazi na području Općine Starigrad. U proračunu Općine predviđena su sredstva za financijsku potporu poljoprivrednicima u svrhu poticanja i uvođenja novih tehnologija i proizvodnih praksi za potrebe povećanja otpornosti, produktivnosti i održivosti poljoprivredne proizvodnje i prerade.

3.3. Turizam

Područje Općine Starigrad smješteno je u zaštićenom prirodnom prostoru jer Velebit zajedno s pripadajućom obalom ima status Parka prirode. Od 1949. godine Kanjoni Velike i Male Paklenice proglašeni su nacionalnim parkom. Paklenica je poznato turističko penjačko središte sa stijenama s preko 400 metara visine i više od 400 penjačkih smjerova te 150 km pješačkih i biciklističkih staza.

Slika 6. Broj posjetitelja NP Paklenica 2016. – 2020. godine

Izvor: Izvješće o ostvarivanju Plana upravljanja i Godišnjeg programa, NP Paklenica, 2021., obrada ZADRA NOVA

NP Paklenica kontinuirano bilježi godišnje povećanje broj posjetitelja te je 2019. godine posjetilo ukupno 144.681 posjetitelja. Nagli pad broja posjetitelja bilježi se u 2020. godini zbog krize uzrokovane COVID-om 19.

Među velebitskim stijenama smješten je adrenalinski park „Vaganac“ koji se sastoji od čeličnih sajla, mostova i pravih stijena. S obzirom na reljef i netaknutu prirodu, Općina Starigrad prepoznata je kao destinacija za razvoj avanturističkog turizma. Dodatno, Općina je stekla status domaćina u poznatim sportskim manifestacijama poput Međunarodnog susreta penjača – Paklenica, Paklenica Trail, Velebit Ultra Trail. Uz planinarenje, biciklizam je jedan od najučestalijih oblika rekreacije na području Općine. Na prostoru Općine uz postojeće biciklističke staze moguć je daljnji razvoj cikloturizma obzirom na predispozicije prostora na kojem je smještena. Također, u neposrednoj blizini nalaze se još četiri nacionalna parka Kornati, Krka, Plitvička jezera, Sjeverni Velebit te dva parka prirode Telašćica i Vransko jezero što Općinu čini privlačnom turističkom destinacijom kao polazišnom točkom za razgledavanje ostatka Zadarske županije ali i susjednih županija.⁶

Tablica 5. Prikaz broja noćenja i dolazaka u Općini Starigrad od 2016. do 2020. godine

Godina	Dolasci			Noćenja		
	Domaćih	Stranih	Ukupno	Domaćih	Stranih	Ukupno
2016.	9.957	78.753	88.710	120.918	436.986	557.904
2017.	7.714	77.465	85.179	127.720	461.405	589.125
2018.	7.547	78.398	85.945	118.526	454.862	573.388
2019.	9.654	83.883	93.537	113.742	479.142	592.884
2020.	9.297	38.142	47.439	87.906	244.712	332.618

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije, 2021., obrada ZADRA NOVA

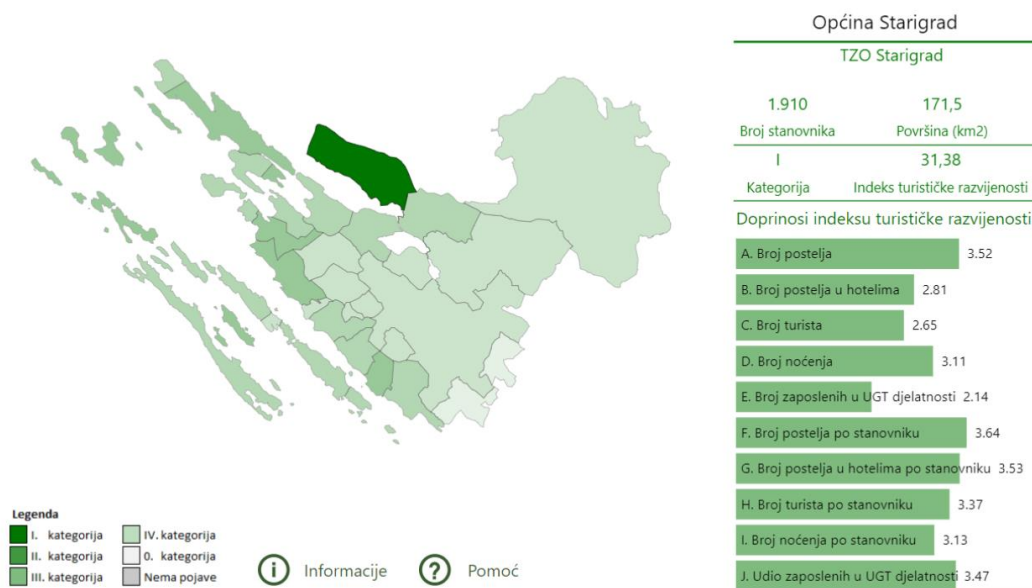
Promatrajući razdoblje od 2016. do 2020. godine, u turističkim kretanjima prevladavaju strani gosti s prosjekom od 88,98% u dolascima te 78,5% u noćenjima. U godini 2019. bilježi se najveći broj dolazaka, njih 93.537 te 592.884 noćenja. U 2019. godini bilježi se povećanje dolazaka za 8,12% te noćenja za 3,29% u odnosu na 2018. godinu. Prema broju dolazaka u 2019. godini TZ Starigrad je zauzela 5. mjesto s 4,64% učešća u Zadarskoj županiji. Prema broju noćenja nalazila se na 8. mjestu s 3,92% učešća. U 2019. godini indeks dolaska je iznosio 109, a indeks noćenja 103.

Kako u Zadarskoj županiji nedostaje hotelskog kapaciteta, Starigrad je u 2019. godini ostvario 11.621 dolazak te 66.307 noćenja. Turistička zajednica Općine Starigrad je ostvarila udio od 2,64% dolazaka te 4,69% noćenja u hotelima i turističkim naseljima od ukupnog broja na području Zadarske županije.

Zadarska regija je popularna kamping destinacija u Hrvatskoj te Turistička zajednica Općine Starigrad ostvaruje značajan promet. U 2019. godini ostvarila je 35.991 dolazaka i 169.169 noćenja.

Na području TZ Starigrad u 2019. godini ostvareno je 271 dolazak te 1.865 noćenja u objektima na obiteljskim gospodarstvima.

⁶ Strateški razvojni program Općine Starigrad za razdoblje 2015. – 2020., dostupno na: http://www.opcina-starigrad.hr/wp-content/uploads/2016/03/SRP_Starigrad_2015_2020.pdf (10.12.2021.)

Slika 7. Indeks turističke razvijenosti 2020. Općine Starigrad i po jedinicama lokalne samouprave Zadarske županije

Izvor: Institut za turizam, <http://www.iztg.hr/hr/itr/> (13.12.2021.)

Indeks turističke razvijenosti iznosi 31,38. U usporedbi s ostalim jedinicama lokalne samouprave Zadarske županije, Općina Starigrad prema indeksu turističke razvijenosti nalazi se na 3. mjestu i spada u I. kategoriju turističkih destinacija.

Prioritetne politike Zadarske županije u području razvoja turizma orijentirane su prema razvoju specifičnih oblika turizma, a primarno razvoju aktivnog, avanturističkog, ruralnog, kulturnog i eno-gastro turizma čime se nastoji pridonijeti smanjenju sezonalnosti turističkih kretanja i smanjenju rastuće masovnosti. Turistička atrakcijska osnova Općine Starigrad i Turistička zajednica Općine Starigrad je u skladu s prioritetnim politikama u razvoju turizma Zadarske županije te je u nadolazećem razdoblju nužno razvijati turističke i kulturne sadržaje koji će poduprijeti postojeće razvojne politike.

U proračunu Općine Starigrad predviđena su sredstva za poticanje razvoja turizma, redovnu djelatnost Turističke zajednice Općine Starigrad, razvoj destinacije aktivnog turizma, a sve u svrhu razvoja sustava upravljanja destinacijom. Također, predviđena su sredstva za sanaciju i uređenje zgrade bivšeg matičnog ureda (Interpretacijski centar mora), plaža Jaz Kulina, ugostiteljsko turističku zonu Pod Bucića Podi, a sve u svrhu razvoja i unapređenja turističke infrastrukture.

Projekt „Interpretacija visoko vrijedne prirodne baštine u cilju očuvanja mora i priobalja Podvelebitskog kanala“ prijavljen je u ožujku 2021. godine u okviru Mjere 2.1. Potpora vrednovanju, zaštiti i promociji prirodne resursne osnove – rijeka, mora i priobalja FLAG-a Tri mora za razdoblje 2014. – 2020., ukupne vrijednosti 315.311,63 HRK. Projektom je predviđeno uređenje i opremanje vanjskog dijela zgrade bivšeg matičnog ureda elementimanožnim za podizanje svijesti i informiranosti o očuvanju okoliša i bioraznolikosti morskih organizama sa krajnjim doprinosom sektoru ribarstva.

Početak provedbe Projekta planiran je u siječnju 2022. godine. Nastavak unutarnjeg uređenja zgrade apliciran je u sklopu Projekta „Interpretacijski centar mora i drugih visoko vrijednih prirodnih resursa na području FLAG-a Tri mora“ u okviru iste Mjere. Ukupna vrijednost Projekta je 1.277.389,24 HRK. Provedba Projekta planirana je u srpnju 2022. godine. Cilj Projekta je unaprjeđenje i razvoj ribarstva i akvakulture te podizanje razine informiranosti o stanju okoliša i upravljanju okolišem.

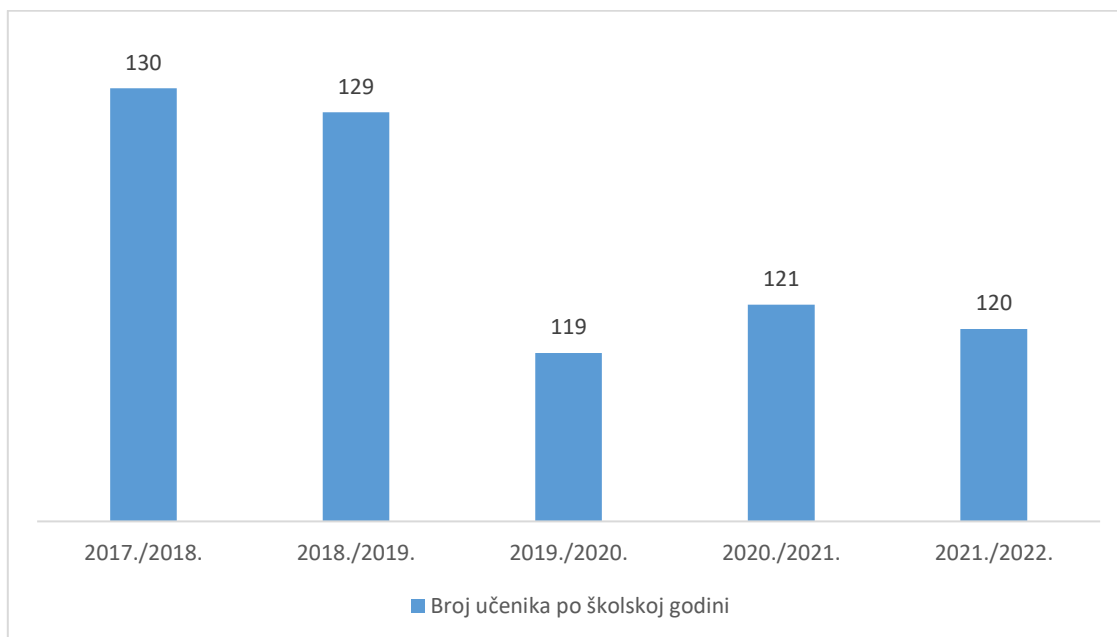
4. Društvena infrastruktura

Općina Starigrad unutar samoupravnog djelokruga obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana:

- Odgoj i obrazovanje;
- Zdravstvena zaštita i socijalna skrb;
- Kultura, sport i rekreacija;
- Razvoj institucija civilnog društva.

4.1. Odgoj i obrazovanje

Na području Općine Starigrad djeluje Osnovna škola Starigrad i Dječji vrtić „Osmjeh“. Matična škola smještena je u naselju Starigrad Paklenica, a područni odjel u naselju Tribanj. U školskoj godini 2021./2022. u Osnovnu školu Starigrad je upisano 120 učenik, nastava se održava od 1. do 8. razreda u dvije smjena, a ukupno je 9 razrednih odjela. U proračunu Općine Starigrad predviđena su sredstva za sufinanciranje udžbenika učenicima Osnovne škole, za ukupno 120 osnovnoškolca u 2021./2022. nastavnoj godini. Općina Starigrad iz proračuna financira javni prijevoz za 46 učenika te stipendira 7 studenta. Postojeća školska zgrada ne zadovoljava propisane standardne, a sredstva za rad su zadovoljavajuća. Škola je opremljena kuhinjom, knjižnicom te vanjskim igralištem, a nedostaju kabineti za biologiju, informatiku, kemiju, te glazbenu i likovnu kulturu. Trenutni kapacitet osnovne škole ne zadovoljava potrebe zajednice te se planira izgradnja nove školske zgrade sa školskom sportskom dvoranom. U skladu s prepoznatim potrebama Osnovna škola Starigrad posjeduje spremnu projektno tehničku dokumentaciju i ishodovala je potrebnu suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja za gradnju nove školske zgrade s pripadajućom dvoranom.

Slika 8. Broj učenika po školskoj godini

Izvor: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Školski e-Rudnik (Vol.2.)

Dječji vrtić „Osmjeh“ provodi programe odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece od navršene treće godine života do polaska u školu. Tijekom pedagoške godine 2020./2021. Vrtić je pohađalo sveukupno 38 djece. Odgojno obrazovni program izvodio se u dvije mješovite skupine, kroz primarni petosatni i desetosatni vrtićki program. U redovne programe integriran je i program predškole. Radni tjedan vrtića odvijao se u okviru petodnevnog radnog tjedna. Kvadratura ukupnih prostorija za boravak djece iznosi 180 m². Djeca borave u dvije prostorije dok se treća koristi kao dvorana tijekom zime, kada su vani nepovoljni vremenski uvjeti, te kao prostor za održavanje predstava i priredbi. Vanjski prostor vrtića sadrži klackalicu, vrtuljak, gredu, tobogan, ljuljačke i penjalicu.⁷ Obzirom na povećani interes stanovništva za jaslicama, Vrtić planira djelomičnu rekonstrukciju kako bi se omogućili uvjeti za rad s djecom mlađom od 3 godine. Dodatna ulaganja u odgojno-obrazovni sustav, kroz ulaganja u infrastrukturu, opremljenost te razvoj ljudskih resursa neophodna su za daljnji razvoj i za dostizanje suvremenih odgojno-obrazovnih standarda. U proračunu Općine predviđena su sredstva za sufinanciranje rada Dječjeg vrtića „Osmjeh“.

4.2. Zdravstvo i socijalna skrb

Na području Općine Starigrad djeluje javna zdravstvena ustanova ambulanta Starigrad od 1970. godine, a prema razini zaštite spada u ustanovu primarne zdravstvene zaštite. Od 2012. godine Općina je dobila i stalnu ispostavu hitne medicinske službe u naselju Seline. Također, u Općini se nalazi jedna ljekarna i jedna stomatološka ordinacija. Stanovništvo Općine specijalističke preglede

⁷ Javna ustanova Dječji vrtić „Osmjeh“, Godišnje Izvješće Dječjeg vrtića „Osmjeh“ za pedagošku godinu 2019./2020., dostupno na: <https://dvosmjeh.hr/wp-content/uploads/2021/03/GODISNJE-IZVJESCE-2019-20..pdf>, str.4,10-11.

obavljaju u većim susjednim gradovima Zadru ili Biogradu na Moru. Socijalna skrb predstavlja djelatnost kojom se osigurava pomoć za socijalno ugrožene, nemoćne osobe, koje se ne mogu samostalno brinuti o životnim potrebama, zbog nepovoljnih osobnih, gospodarskih ili socijalnih prilika u kojima su se zatekle. Općina nema vlastiti ogranak Centra za socijalnu skrb te spada pod nadležnost Centra za socijalnu skrb u Zadru. Također, na području Općine ne postoji Dom za starije i nemoćne osobe. U proračunu Općine osigurana su sredstva u vidu pomoći za rad zdravstvenih službi i sredstva za socijalnu zaštitu ugroženog stanovništva.

4.3. Sustav zaštite i spašavanja

Na području Općine Starigrad djeluje Dobrovoljno vatrogasno društvo Starigrad (DVD Starigrad). U sklopu svoje djelatnosti sudjeluju u zaštiti od požara i eksplozija, tehničkim intervencijama pri nezgodama i opasnim situacijama, pomaganju pri poplavama te različitim nesrećama. DVD Starigrad smješteno je u staroj zgradi u vlasništvu Općine Starigrad. Zbog nezadovoljavajućih uvjeta planira se izmještanje DVD-a i izgradnja nove zgrade u naselju Seline. S obzirom na prepoznate potrebe Općina je pribavila potrebnu dokumentaciju i projektno tehnička dokumentacija za izgradnju nove zgrade za potrebe DVD-a. U proračunu Općine predviđena su sredstva za izgradnju navedene zgrade i sredstva za sufinanciranje osnovne djelatnosti DVD-a. Također, na području Općine djeluje i ispostava Hrvatske gorske službe spašavanja (HGSS), a osnovana je 2019. godine. Primarna zadaća HGSS-a je spašavanje i pružanje prve medicinske pomoći u planini i na drugim nepristupačnim područjima i izvanrednim okolnostima kod kojih pri spašavanju i pružanju pomoći treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti tehničku opremu za spašavanje u planinama u svrhu očuvanja ljudskih života. U proračunu Općine predviđena su sredstva za redovnu djelatnost HGSS sukladno Zakonu.

4.4. Kulturna baština

Materijalna i nematerijalna kulturna baština predstavlja važan segment kulturnog identiteta Općine Starigrad. Današnje naselje Starigrad Paklenica razvilo se na temeljima antičkog rimskog grada Argyruntuma.

Arheološkim istraživanjima antičke nekropole pronađeni su različiti artefakti među kojima se ističe brojno antičko staklo koje je velikim dijelom izloženo u Muzeju antičkog stakla u Zadru. Na području Općine smješteni su i ostali značajni lokaliteti: nekropole: nekropola na ravnom zemljištu podno gradine Kneževići, nekropola Kneževići i Malo Libinje; podmorski lokaliteti: Uvala Kusača, Tribanj Šibuljina, obalni prostor na potezu od uvale Kusače do Tribanjske jaruge, Uvala Šilježetarica, Tribanj Šibuljina, Šilježetarica (antički brodolom) Starigrad; utvrde: kasnoantička utvrda poviše crkve Sv. Trojice i kasnoantička utvrda na gradini Modrič i grobne gomile. Među nabrojanim treba istaknuti

kasnoantičku utvrdu Sv. Trojice gdje se u posljednjih nekoliko godina provode arheološka istraživanja.⁸

Cjelokupni prostor sadrži bogatu kulturnu povijest od vremena prapovijesti, antike, srednje vijeka pa sve do danas koju je potrebno pravovremeno očuvati i valorizirati. Od najznačajnijih kulturnih dobara na području Općine Starigrad treba istaknuti sljedeća: mirila nastala u razdoblju 17.-20. stoljeća, Crkva sv. Petra iz 9. stoljeća i Večka kula iz 16. stoljeća. Večka kula je mletačka utvrda iz 16. stoljeća smještena je na rubu Večkog polja, a služila je kao obrana od napada Turaka. Prema narodnoj legendi o kralju Pasoglavu, služila je kao kraljevski dvor. Dominantan strateški položaj u Velebitskom kanalu i izgled Večke kule i danas plijeni pažnju svih posjetitelja Općine. Zbog brojnih devastacija tijekom povijesti i propadanja uslijed vremenskih neprilika, Večku kulu potrebno je pravovremeno zaštititi. Općina Starigrad prepoznala je potrebu zaštite i valorizacije Večke kule kao jednog od zaštitnih obilježja Općine i izvrsnog potencijala za razvoj turističke ponude.⁹

Među značajnom nematerijalnu kulturnu baštinu na području Općine Starigrad treba istaknuti posmrtno običaje vezane uz mirila i djelovanje KUD-a „Podgorac“.

Općina Starigrad uz financiranje rada kulturnih društava, odnosno financiranja održavanja kulturnih manifestacija KUD-a iz proračuna financira također i dolazak bibliobusa Gradske knjižnice Zadar u Starigrad Paklenicu. S obzirom na bogatu materijalnu kulturnu baštinu na području Općine Starigrad potrebno je izvršiti kompletnu stručnu valorizaciju cjelokupne baštine, te sačuvati tradicijsku arhitekturu kojom Općina raspolaže, čime se neposredno doprinosi i daljnjem razvoju turizma ovog područja.

4.5. Organizacije civilnog društva

Na području Općine Starigrad ukupno je registrirano 15 aktivna udruga.¹⁰ Među aktivnim udrugama na području Općine, nalaze se udruge s raznolikim djelokrugom rada: sportske udruge (malonogometni klub, karate klub, košarkaški klub, športska rekreacija, sportski ribolov), udruge u kulturi, planinarske udruge, udruga za održivi razvoj, udruga mladih i udruge vlasnika nekretnina. Navedene udruge pružaju građanima aktivno sudjelovanje u njihovom radu te se na taj način razvija društveno odgovorno ponašanje. Također, kroz organizaciju različitih natjecanja i manifestacija doprinosi se zaštiti i očuvanju cjelokupne kulturne baštine područja i identiteta Općine. Uključivanje lokalnog stanovništva u rad i djelovanje udruga neophodno je za društveni i kulturni razvoj cjelokupne zajednice te je stoga nužno kontinuirano poticanje navedenog. U proračunu Općine predviđena su sredstva za financijsku potporu programa koje provode Udruge civilnog društva s područja Općine.

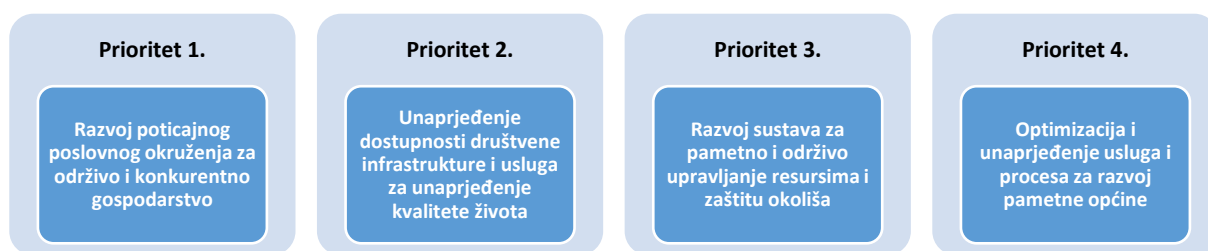
⁸ Strateški razvojni program Općine Starigrad za razdoblje 2015. – 2020., dostupno na: http://www.opcina-starigrad.hr/wp-content/uploads/2016/03/SRP_Starigrad_2015_2020.pdf (10.12.2021.)

⁹ Ibid.

¹⁰ Ministarstvo pravosuđa i uprave, Registar udruga Republike Hrvatske, dostupno na: [Registri \(uprava.hr\)](http://registri.uprava.hr) (9.12.2021.)

POPIS PRIORITETA DJELOVANJA OPĆINE STARIGRAD

Vizija razvoja Općine Starigrad kao mjesta aktivnog turizma te progresivne zajednice mladih obrazovanih ljudi koja svoj razvoj temelji na načelima održivosti te korištenju digitalnih i zelenih tehnologija ostvarit će se kroz sinergijsko djelovanje javnih politika raspoređenih u četiri prioriteta djelovanja:

Prioritet 1. Razvoj poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno gospodarstvo

Općina Starigrad u suradnji s Turističkom zajednicom Općine Starigrad, upravlja turističkim razvojem Općine. Zahvaljujući prije svega iznimno očuvanim prirodnim vrijednostima, Općina uspješno gradi poziciju pustolovne i sportske destinacije. Općina Starigrad prema indeksu turističke razvijenosti nalazi se na 3. mjestu i spada u I. kategoriju turističkih destinacija. Za jačanje i unaprjeđenje turizma u Općini uz tradicionalnu turističku ponudu potrebna su daljnja ulaganja u *sustav upravljanja destinacijom* kroz ulaganja u: *infrastrukturu*, podizanje kvalitete plaža kroz primjereno upravljanje raspoloživim plažnim prostorom, izgradnju i opremanje dodatnih uslužnih sadržaja poput biciklističkih i pješačkih staza, interpretaciju kulturno-turističkih lokaliteta i objekata. Ulaganja u navedene sadržaje turističke ponude dodatno će kvalitativno obogatiti i tematski diverzificirati lanac vrijednosti u Općini te time stvoriti bitne preduvjete za povećanje produljenja sezone.

Ulaganja u kulturnu i povijesnu baštinu u proteklom mandatnim razdobljima omogućila su njenu kvalitetnu zaštitu, a u sljedećem razdoblju naglasak će se staviti na *unapređenje sustava upravljanja, očuvanja i valorizacije kulturne i povijesne baštine* te na *poboljšanje kvalitete i dostupnosti kulturnih sadržaja na području Općine*. Očuvanje tradicijske baštine u vidu obnove znamenitosti, ali i očuvanje i promocija nematerijalne baštine provest će se kroz daljnje poticanje udruga u kulturi i poticanje manifestacija u kulturi u funkciji očuvanja kulturnog identiteta Općine, ali i kao segment turističkog razvoja.

U svrhu povećanja usklađenosti odgojno-obrazovnog sustava s potrebama društva i gospodarstva na razini Općine Starigrad nastaviti će se ulaganja u povećanje dostupnosti i osiguravanje jednakih uvjeta za sudjelovanje u programima ranog i predškolskog odgoja te svim razinama obrazovanja kroz osiguravanje pristupačnosti ranog i predškolskog odgoja u okviru Dječjeg vrtića „Osmjeh“, ali i

izgradnje novih kapaciteta kako bi se pokrile sve potrebe, potpomaganje učenika i studenata u njihovom obrazovanju kroz sufinanciranje javnoga prijevoza i stipendije.

PRIORITET 1. Razvoj poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno gospodarstvo u skladu je s RAZVOJNIM SMJEROM 1. Održivo gospodarstvo i društvo; STRATEŠKIM CILJEM 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo i STRATEŠKIM CILJEM 2. Obrazovani i zaposleni ljudi, Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030.

Provedba prioriteta 1. Razvoj poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno gospodarstvo realizirat će se kroz pet provedbenih mjera:

- M.1.1.: Razvoj sustava upravljanja destinacijom
- M.1.2.: Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture
- M.1.3.: Unaprjeđenje sustava upravljanja, očuvanja i valorizacije kulturne i povijesne baštine
- M.1.4.: Pобоljšanje kvalitete i dostupnosti kulturnih sadržaja izvan urbanih područja
- M.1.5.: Povećanje dostupnosti i osiguravanje jednakih uvjeta za sudjelovanje u programima ranog i predškolskog odgoja te svim razinama obrazovanja

Prioritet 2. Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture i usluga za unaprjeđenje kvalitete života

Za unaprjeđenje kvalitete života i demografski opstanak Općine Starigrad u sljedećem mandatnom razdoblju naglasak će se staviti na unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture i usluga za unaprjeđenje kvalitete života.

Razvoj i modernizacija zdravstvene infrastrukture i usluga u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice, i telemedicine nastavit će se podupirati kroz potpore u osuvremenjivanju opreme i uvođenju telemedicine osiguravajući bržu i kvalitetniju zdravstvenu skrb. *Unaprjeđenje razine zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u ruralnim područjima* nastavit će se kroz potpore najugroženijima, posebno starijima i nemoćnima.

Za zdrav i kvalitetan život nužno je daljnje ulaganje u Poticanje i *unaprjeđenje dostupnosti rekreacije i tjelesnog vježbanja građana*. Nastavit će se daljnja ulaganja u rad udruga u športu i uključivanje što većeg broja stanovnika u šport i rekreaciju.

Program unaprjeđenja stanovanja nastavit će se i u ovom mandatnom razdoblju osiguravajući povoljne uvjete za stanovanje mladim obiteljima te samim time demografsku revitalizaciju Općine. Dodjelom potpora za novorođenu djecu te razvojem pratećih društvenih sadržaja, društvenih domova, dječjih igrališta i drugih sadržaja zaokružiti će se potreba za kvalitetnim usklađivanjem obiteljskog života i poslovnih obveza, kao i prilagodba ostale društvene infrastrukture potrebama obitelji s djecom. Sve navedeno doprinijet će *razvoju i unaprjeđenju sustava potpora i programa te unaprjeđenju dostupnosti društvene infrastrukture za mlade i obitelji*.

Izgradnja poticajnog okruženja za unaprjeđenje kvalitete života prije svega se oslanja na izgradnju sigurnog okruženja, u tu svrhu nastavit će se ulaganja u *jačanje ljudskih kapaciteta i uvjeta rada*

sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite te razvoj infrastrukture i primjena novih tehnika i tehnologija kroz aktivnosti financiranja rada sustava civilne zaštite, protupožarne zaštite i gorske službe spašavanja.

PRIORITET 2. Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture i usluga za unaprjeđenje kvalitete života u skladu je s RAZVOJNIM SMJEROM 2. Jačanje otpornosti na krize; STRATEŠKIM CILJEM 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život; STRATEŠKIM CILJEM 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji i STRATEŠKIM CILJEM 7. Sigurnost za stabilan razvoj, Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030.

Provedba prioriteta 2. Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture i usluga za unaprjeđenje kvalitete života realizirat će se kroz sedam provedbenih mjera:

- M.2.1.: Razvoj i modernizacija zdravstvene infrastrukture i usluga u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice, i razvoj telemedicine
- M.2.2.: Unaprjeđenje razine zdravstvene zaštite i socijalne skrbi na otocima i u ruralnim područjima
- M.2.3.: Poticanje i unaprjeđenje dostupnosti rekreacije i tjelesnog vježbanja građana
- M.2.4.: Razvoj i unaprjeđenje sustava potpora i programa temeljenim na istraživanju životnih navika i stavova mladih obitelji o demografskim kretanjima u Zadarskoj županiji
- M.2.5.: Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture za mlade i obitelji
- M.2.6.: Jačanje kapaciteta sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite kroz ulaganja u razvoj infrastrukture i primjenom novih tehnika i tehnologija
- M.2.7.: Jačanje ljudskih kapaciteta i uvjeta rada sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite

Prioritet 3. Razvoj sustava za pametno i održivo upravljanje resursima i zaštitu okoliša

Općina Starigrad cijelom svojom površinom leži u zaštićenom dijelu Parka prirode Velebit te Nacionalnog parka Paklenica. Zbog svoje jedinstvene prirodne osnove, izuzetnih geomorfoloških oblika i dojmljivih šuma, prostor Velike i Male Paklenice već je 1949. godine proglašen nacionalnim parkom. Ovo područje predstavlja jedno od najvećih i najočuvanijih šumskih područja južne Hrvatske. Prirodni položaj Općine uvjetuje održivo upravljanje resursima i kontinuirana ulaganja u zaštitu okoliša, stoga će zaštita okoliša i unaprjeđenje komunalne infrastrukture biti u središtu ulaganja u predmetnom mandatom razdoblju.

Ulaganjem u stvaranje ugodnog i zdravog okruženja kroz uređenje zelenih površina, zelenih otoka i drvoreda doprinijet će se *Razvoju zelene infrastrukture na urbanim područjima i stvaranju zelenih općina*. Daljnju zaštitu okoliša uz unaprjeđenje komunalnog uređenja Općine činit će *unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom*, a izgradnjom reciklažnog dvorišta na području Općine *potaknut će se prijelaz na kružno gospodarstvo*. Ulaganjem u sustav vodoopskrbe i odvodnje doprinijet će se *unaprjeđenju kvalitete i održivo upravljanje sustava vodoopskrbe i odvodnje vodnog gospodarstva*). *Unaprjeđenje kvalitete i razvoj male komunalne infrastrukture i usluga* usmjerit će se na daljnja održavanja groblja te komunalno opremanje mjesta klupama, panoima i drugom malom komunalnom infrastrukturom.

Kako bi se zadovoljile energetske potrebe Općine te unaprijedila energetska učinkovitost infrastrukture nastaviti će se ulaganja u *Unapređenje, modernizaciju i razvoj energetske infrastrukture i sustava energopskrbe*, kao i *povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture i zgrada u javnom i privatnom sektoru* kroz osuvremenjivanje sustava javne rasvjete te energetske obnovu javnih zgrada.

Razvoj poljoprivrede na području Općine suočen je s nekoliko ograničenja u pogledu upravljanja prirodnim resursima koji uključuju nedostatak sustava za navodnjavanje te nepovoljno tlo. Stoga će se u mandatnom razdoblju *poticati uvođenja novih tehnologija i proizvodnih praksi za potrebe povećanja otpornosti, produktivnosti i održivosti poljoprivredne proizvodnje i prerade*.

Općinu Starigrad odlikuje dobra cestovna povezanost s cijelom Zadarskom županijom, ali i ostatkom Hrvatske. Međutim, nužna su daljnja ulaganja u razvoj mreže lokalnih i nerazvrstanih prometnica unutar samih naselja Općine, te razvoj cestovne infrastrukture prema planiranim gospodarskim zonama te razvoj prometa u mirovanju i nogostupa što će se obuhvatiti mjerom *Unapređenje infrastrukture i organizacije cestovnog prometa i prometa u mirovanju*.

PRIORITET 3. Razvoj sustava za pametno i održivo upravljanje resursima i zaštitu okoliša u skladu je s: RAZVOJNIM SMJEROM 3. Zelena i digitalna tranzicija; STRATEŠKIM CILJEM 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost; STRATEŠKIM CILJEM 10. Održiva mobilnost i STRATEŠKIM CILJEM 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva, Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030.

Provedba prioriteta 3. Razvoj sustava za pametno i održivo upravljanje resursima i zaštitu okoliša realizirat će se kroz sedam provedbenih mjera:

- M.3.1.: Razvoj zelene infrastrukture na urbanim područjima i stvaranje zelenih općina
- M.3.2.: Unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom i poticanje prijelaza na kružno gospodarstvo
- M.3.3.: Unaprjeđenje kvalitete i održivo upravljanje sustava vodoopskrbe i odvodnje (vodnog gospodarstva)
- M.3.4.: Unaprjeđenje kvalitete i razvoj male komunalne infrastrukture i usluga
- M.3.5.: Povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture i zgrada u javnom i privatnom sektoru
- M.3.6.: Poticanje uvođenja novih tehnologija i proizvodnih praksi za potrebe povećanja otpornosti, produktivnosti i održivosti poljoprivredne proizvodnje i prerade
- M.3.7.: Unapređenje infrastrukture i organizacije cestovnog prometa i prometa u mirovanju

Prioritet 4. Optimizacija i unaprjeđenje usluga i procesa za razvoj pametne Općine

Optimizacija i unaprjeđenje usluga i procesa za razvoj pametne općine odnosi se na poslovanja općine, koja uz pomoć digitalnih tehnologija te uz suradnju s građanima i gospodarstvom stvara novo

znanje iz prakse. Takvom praksom izgrađuje kapacitete za stalne inovacije, ali i adaptabilnost, uz kontinuirano unaprjeđenje svojih procesa i isporučene vrijednosti sudionicima i okolini općenito.

Tehnološka i digitalna tranzicija prema pametnoj općini *obuhvaćena je Optimizacijom i digitalizacijom usluga i procesa*, ali i *jačanjem ljudskih potencijala Općine i povezanih javnopravnih tijela*. U mandatnom razdoblju unaprijedit će se mrežne stranice Općine čime će se omogućiti transparentnost i jednostavniji pristup informacijama. Kako bi se nadomjestio nedostatak financijskih kapaciteta Općine i podigla razina učinkovitosti poticat će se suradnja među svim akterima razvoja i to na svim razinama, od lokalne do međuregionalne i međunarodne. Suradnja će se nastaviti i na drugim područjima, a posebice u pripremi i provedbi projekata financiranih sredstvima EU fondova.

Za učinkovitije korištenje fondova EU te pripremu i provedbu razvojnih projekata Općine nužno je i *unaprjeđenje sustava upravljanja imovinom u vlasništvu Općine i povezanih javnopravnih tijela*, kao i nastavak katastarske izmjere i rješavanje imovinsko-pravnih pitanja.

PRIORITET 4. Optimizacija i unaprjeđenje usluga i procesa za razvoj pametne općine u skladu je s RAZVOJNIM SMJEROM 1. Održivo gospodarstvo i društvo; STRATEŠKIM CILJEM 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom, Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030.

Provedba prioriteta 4. Razvoj poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno gospodarstvo realizirat će se kroz pet provedbenih mjera:

- M.4.1.: Optimizacija i digitalizacija usluga i procesa Općine i povezanih javnopravnih tijela
- M.4.2.: Jačanje ljudskih potencijala Općine i povezanih javnopravnih tijela
- M.4.3.: Razvoj civilnog društva i osnaženje kapaciteta i suradnje među svim akterima razvoja
- M.4.4.: Jačanje kapaciteta za učinkovito korištenje fondova EU te pripremu i provedbu razvojnih projekata
- M.4.5.: Unaprjeđenje sustava upravljanja imovinom u vlasništvu Općine i povezanih javnopravnih tijela

POPIS PROVEDBENIH MJERA OPĆINE STARIGRAD

Prioritet 1. Razvoj poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno gospodarstvo

SC.1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

MJERA 1.1.: RAZVOJ SUSTAVA UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprjeđenje turističke ponude Općine Starigrad razvojem sustava upravljanja destinacijom.	
OPIS MJERE	Provedbom ove mjere opremit će se i ojačati kapaciteti nositelja turističkog razvoja za učinkovito upravljanje destinacijom, ulagat će se u unaprjeđenje turističkog ekosustava, unaprijedit će se razina osposobljenosti djelatnika za praćenje, pripremu, provedbu i vrednovanje projekata u sektoru turizma, uspostaviti metodologija i sustav za koordiniranje organizacijom manifestacija, definirati metodologija i sustav za koordinaciju pri informiranju i promociji destinacije i drugih sličnih aktivnosti. Poticati će se edukativna i kulturno-turistička događanja za lokalnu zajednicu i turiste, kroz koje će se doprinijeti očuvanju, vrednovanju i promociji kulturne-maritimne baštine te tradicije ribarstva i marikulture. Poticati će se i jačanje turističke valorizacije prirodne i kulturne baštine te razvoj posebnih oblika turizma, a osobito aktivnog turizma.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Poticanje održivog razvoja turizma 2. Upravljanje destinacijom (TZO Starigrad)	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• UKUPAN BROJ TURISTIČKIH NOĆENJA	332.618 (2020.)	595.000 (2025.)
• BROJ ODRŽANIH MANIFESTACIJA	2 (2020.)	30 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	ZELENA TRANZICIJA SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve	

DIGITALNA TRANSFORMACIJA

SC.1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

MJERA 1.2.: RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE TURISTIČKE INFRASTRUKTURE

SVRHA PROVEDBE MJERE

Funkcionalni i održivi razvoj turizma Općine Starigrad s ciljem cjelovitog turističkog doživljaja i produljenja sezone kroz ulaganja u javnu turističku infrastrukturu.

OPIS MJERE

Cilj je nastaviti s procesom jačanja položaja Općine Starigrad kao održive i prepoznatljive turističke destinacije. Održivost, inovativnost i otpornost turizma Općine Starigrad će se postići ulaganjem u unaprjeđenje turističkog ekosustava i daljnji razvoj aktivnog turizma, pametnije upravljanje resursima i javnom turističkom infrastrukturom. Poticati će se digitalizacija turističkih usluga te razvoj turističke ponude u svrhu održivog turizma.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

1. Uređenje multimedijskog posjetiteljskog centra (Interpretacijski centar mora)
2. Uređenje plaže
3. Uređenje ugostiteljsko turističke zone

ROK PROVEDBE

2021. – 2025.

POKAZATELJ REZULTATA

Početna vrijednost

Ciljana vrijednost

- BROJ POSJETITELJA MULTIMEDIJSKOG CENTRA

0 (2020.)

500 (2025.)

- UREĐENA PLAŽA U M2

14.000 (2020.)

21.500 (2025.)

- POVRŠINA UGOSTITELJSKO TURISTIČKE ZONE U M2

0 (2020.)

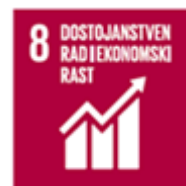
247.000 (2025.)

DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030

ZELENA TRANZICIJA

DIGITALNA TRANSFORMACIJA

SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve

SC.1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

MJERA 1.3.: UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA, OČUVANJA I VALORIZACIJE KULTURNE I POVIJESNE BAŠTINE

SVRHA PROVEDBE MJERE

Očuvati, zaštititi i promovirati kulturno-povijesnu baštinu, odnosno tradicije i običaje stanovnika Općine Starigrad.

OPIS MJERE

S ciljem pojačane valorizacije kulturne, povijesne i prirodne baštine Općina Starigrad će u idućem razdoblju nastaviti ulaganja u očuvanje tradicijske baštine. Očuvanje i promocija kulturne baštine nastaviti će se kroz daljnje poticanje udruga u kulturi te osmišljavanjem i sufinanciranjem novih programa i događanja, usvrhu očuvanja kulturnog identiteta Općine, ali i kao segment turističkog razvoja.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

1. Promocija kulture i kulturne baštine

ROK PROVEDBE

2021. – 2025.

POKAZATELJ REZULTATA

Početna vrijednost

Ciljana vrijednost

- BROJ ORGANIZIRANIH KULTURNIH MANIFESTACIJA

0 (2020.)

7 (2025.)

DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030

n/p

SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve

SC.1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

MJERA 1.4.: POBOLJŠANJE KVALITETE I DOSTUPNOSTI KULTURNIH SADRŽAJA IZVAN URBANIH PODRUČJA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Osmisliti nove programe i povećati opseg dostupnosti kulturnih sadržaja s ciljem jačanja društvenog života Općine Starigrad.	
OPIS MJERE	U svrhu daljnjeg razvitka dostupnosti kulturnih sadržaja, potrebno je postojeće programe podignuti na višu razinu kao i osmisliti nove programe i manifestacije kojima se promovira područje kulturne kao ključan element društvenog razvoja. Daljnjim poticanjem distribucije kulturnih sadržaja kao i kulturnog stvaralaštva pridonosi se stvaranju novih vrijednosti i jačanju aktivnog sudjelovanja stanovništva Općine Starigrad ukulturi.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Sufinanciranje Bibliobusa	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ KORISNIKA POKRETNE KNJIŽNICE	79 (2020.)	150 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	n/p SDG 4: Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima SDG 10: Smanjiti nejednakost unutar zemalja i među zemljama	

SC.1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

MJERA 1.5.: POVEĆANJE DOSTUPNOSTI I OSIGURAVANJE JEDNAKIH UVJETA ZA SUDJELOVANJE U PROGRAMIMA RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA TE SVIM RAZINAMA OBRAZOVANJA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Ulaganje u odgojno-obrazovni sustav kako bi se dostigli suvremeno odgojno-obrazovni standardi te omogućili jednaki uvjeti za sudjelovanje u programima ranog i predškolskog odgoja te svim razinama obrazovanja stanovnika Općine Starigrad.	
OPIS MJERE	Ulaganje u odgoj i obrazovanje predstavlja temelj svake zajednice, stoga povećanje dostupnosti i osiguravanje jednakih uvjeta za sudjelovanje u programima ranog i predškolskog odgoja te svih razina obrazovanja predstavlja ključ za daljnji napredak. Predmetna mjera obuhvaća aktivnosti poboljšanja kvalitete odgojno-obrazovnih programa svim dobnim skupinama, sufinanciranja javnog prijevoza učenika srednjih škola i knjigaza učenike osnovne škole te stipendiranja studenata.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Unaprjeđenje uvjeta za obrazovanje 2. Dodjela stipendija za visoko obrazovanje 3. Redovna djelatnost vrtića i provedba predškolskog odgoja 4. Unaprjeđenje uvjeta za predškolski odgoj	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ UČENIKA KOJI PRIMAJU SUBVENCije ZA PRIJEVOZ	44 (2020.)	54 (2025.)
• BROJ STIPENDISTA - STUDENATA	13 (2020.)	16 (2025.)
• BROJ DJECE UPISANE U PROGRAME PREDŠKOLSKOG ODGOJA	38 (2020.)	40 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	DIGITALNA TRANSFORMACIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 4: Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima	

Prioritet 2. Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture i usluga za unaprjeđenje kvalitete života

SC.5. ZDRAV, AKTIVAN I KVALITETAN ŽIVOT

MJERA 2.1.: RAZVOJ I MODERNIZACIJA ZDRAVSTVENE INFRASTRUKTURE I USLUGA U SKLADU SA STANDARDIMA KVALITETE I POTREBAMA ZAJEDNICE, I RAZVOJ TELEMEDICINE

SVRHA PROVEDBE MJERE Uspostava kvalitetne i cjelovite zdravstvenu zaštitu stanovnika na području Općine Starigrad.

OPIS MJERE Razvoj i modernizacija zdravstvene infrastrukture i usluga u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice nastavit će se podupirati kroz potpore u osuvremenjivanju opreme i sufinanciranju javnih zdravstvenih usluga s ciljem pružanja pravovremene i kvalitetne zdravstvene skrbi.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

1. Aktivnosti vezane za zaštitu i unaprjeđenje zdravlja stanovnika Općine
2. Poboljšanje sustava pružanja javnih zdravstvenih usluga
3. Unaprjeđenje dostupnosti usluga zdravstvene zaštite
4. Poboljšanje opremljenosti i unaprjeđivanje uvjeta za pružanje zdravstvenih usluga
5. Unaprjeđenje kvalitete zdravstvenih usluga

ROK PROVEDBE 2021. – 2025.

POKAZATELJ REZULTATA

	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ POTPOMOĞNUTIH SUBJEKATA U ZDRAVSTVU	2 (2020.)	3(2025.)

DOPRINOS PRIORITETIMA EU
DOPRINOS CILJEVIMA
ODRŽIVOG RAZVOJA UN
AGENDE 2030

DIGITALNA TRANSFORMACIJA
 SDG 3: Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina

SC.5. ZDRAV, AKTIVAN I KVALITETAN ŽIVOT

MJERA 2.2.: UNAPRJEĐENJE RAZINE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI U RURALNIM PODRUČJIMA

SVRHA PROVEDBE MJERE Unaprijediti kvalitetu života socijalno ugroženih skupina stanovništva na području Općine Starigrad.

OPIS MJERE Dostupnost kvalitetnih socijalnih usluga i skrbi u Općini Starigrad koja ima znatan udio starijeg stanovništva veliki je izazov. Stoga će dodatni naponi biti usmjereni prema jačanju socijalnih usluga u zajednici radi ubrzavanja procesa deinstitucionalizacije. Obuhvat programa socijalne pomoći povećat će se za najsiromašniji dio stanovništva, a primjenom odgovarajućih kriterija omogućit će se pravednija raspodjela socijalne pomoći te učinkovitija dostupnost iste.

KLJUČNE AKTIVNOSTI 1. Dodjela subvencija, pomoći i donacija te pružanje skrbi nemoćnima
2. Pružanje socijalne zaštite i unaprjeđenje kvalitete života 2021. – 2025.

ROK PROVEDBE

POKAZATELJ REZULTATA Početna vrijednost Ciljana vrijednost

- **BROJ KORISNIKA SUBVENCIJA/ POMOĆI**

99 (2020.)

120 (2025.)

DOPRINOS PRIORITETIMA EU
DOPRINOS CILJEVIMA
ODRŽIVOG RAZVOJA UN
AGENDE 2030

n/p

SDG 1: Iskorijeniti siromaštvo svuda i u svim oblicima

SDG 3: Osigurati zdrav život i promovirati blagostanje za ljude svih generacija

SC.5. ZDRAV, AKTIVAN I KVALITETAN ŽIVOT

MJERA 2.3.: POTICANJE I UNAPRJEĐENJE DOSTUPNOSTI REKREACIJE I TJELESNOG VJEŽBANJA GRAĐANA

SVRHA PROVEDBE MJERE

Uključiti u šport i športsku rekreaciju što veći broj stanovnika Općine Starigrad, a osobito djece i mladih, osoba s invaliditetom, turista i osoba treće životne dobi kroz poticanje bavljenja športskim aktivnostima i promoviranjem aktivnog, zdravog načina života.

OPIS MJERE

Vježbanje i rekreacija, briga o fizičkom i psihičkom zdravlju, te uključivanju tjelesne aktivnosti u svakodnevni život predstavljaju prioritet za svakog pojedinca te za cjelokupnu zajednicu. Predmetna mjera uključuje povećanje dostupnosti sportsko-rekreacijskih sadržaja, podržavanje projekata i programa kojima se promoviraju tjelesna aktivnost i zdrava prehrana. Kroz uključivanje građana u rekreaciju, omogućavanje bavljenjem športskim i rekreativnim aktivnostima, potiče se zdrav i aktivan život te se na taj način poboljšava kvaliteta života svih građana na području Općine Starigrad.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

1. Unaprjeđenje dostupnosti sportsko-rekreacijskih sadržaja
2. Poticanje razvoja sporta i rekreacije
3. Financiranje rada športskih udruga
4. Unaprjeđenje infrastrukture za športsku rekreaciju

ROK PROVEDBE

2021. – 2025.

POKAZATELJ REZULTATA

Početna vrijednost

Ciljana vrijednost

- BROJ SPORTSKIH KLUBOVA KOJI PRIMAJU SUBVENCIJU ZA PROGRAME ŠPORTSKE REKREACIJE

3 (2020.)

4 (2025.)

DOPRINOS PRIROITETIMA EU
DOPRINOS CILJEVIMA
ODRŽIVOG RAZVOJA UN
AGENDE 2030

n/p

SDG 3: Osigurati zdrav život i promovirati blagostanje za ljude svih generacija

SC.6. DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA I BOLJI POLOŽAJ OBITELJI

MJERA 2.4.: RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE SUSTAVA POTPORA I PROGRAMA TEMELJENIM NA ISTRAŽIVANJU ŽIVOTNIH NAVIKA I STAVOVA MLADIH OBITELJI O DEMOGRAFSKIM KRETANJIMA U OPĆINI

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unapređenje sustava programa i potpora obiteljima na području Općine Starigrad.
-----------------------------	---

OPIS MJERE	Uspostavljanje te aktiviranje programa demografske politike kojima se pomaže obiteljima nužan je preduvjet za stvaranje poticajnog okruženja za mlade i obitelji koji žive na području Općine Starigrad. Ova mjera uključuje oblikovanje programa i potpora kojima se podupire povećanje stope nataliteta, kroz naknade za novorođenu djecu sa svrhom demografske revitalizacije na području općine te program razvoja stambenih zona koji će se nastaviti i u ovom mandatnom razdoblju osiguravajući povoljne uvjete za stanovanje mladim obiteljima te samim time demografsku revitalizaciju Općine. Programi i potpore demografske politike kojima se stvara poticajno društveno i ekonomsko okruženje, preduvjet su poboljšanja uvjeta za ostanak, odnosno povratak stanovništva u Općinu Starigrad.
-------------------	--

KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Dodjela naknada za novorođenu djecu
---------------------------	--

ROK PROVEDBE	2021. – 2025.
---------------------	---------------

POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ NAKNADA ZA NOVOROĐENU DJECU	21 (2020.)	20 (2025.)

DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	n/p SDG 3: Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina SDG 10: Smanjiti nejednakosti unutar zemalja i među zemljama
--	---

SC.6. DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA I BOLJI POLOŽAJ OBITELJI

MJERA 2.5.: UNAPREĐENJE DOSTUPNOSTI DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE ZA MLADE I OBITELJ

SVRHA PROVEDBE MJERE

Unaprjeđenje društvene infrastrukture kroz izgradnju i obnovu društvene infrastrukture i kreiranje novih društvenih sadržaja za mlade i obitelji na području Općine Starigrad.

OPIS MJERE

Ulaganje u gradnju, rekonstrukciju i opremanje objekata društvene infrastrukture, preduvjet su za poboljšanje ukupne gospodarsko – društvene perspektive na području Općine Starigrad.

Ova mjera obuhvaća izgradnju objekata društvene namjene u kojima se odvijaju socijalne, edukativne i ostale društvene aktivnosti koje predstavljaju instrument integracije lokalnog stanovništva. Izgradnja društvenih domova, uz izgradnju i obnovu dječjih igrališta, te poticanje obnove i izgradnje raznih objekata društvene namjene predstavljaju doprinos društvenom razvoju kao i ukupnom razvoju Općine Starigrad.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

1. Uređenje društvenog doma
2. Izgradnja novih/rekonstrukcija i opremanje dječjih igrališta

ROK PROVEDBE

2021. – 2025.

POKAZATELJ REZULTATA

Početna vrijednost

Ciljana vrijednost

- BROJ UREĐENIH DRUŠTVENIH DOMOVA

0 (2020.)

1 (2025.)

- BROJ NOVIH/REKONSTRUIRANIH I OPREMLJENIH DJEČJIH IGRALIŠTA

1 (2020.)

2 (2025.)

DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030

n/p

SDG 3: Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina

SDG 10: Smanjiti nejednakosti unutar zemalja i među zemljama

MJERA 2.6.: JAČANJE KAPACITETA SIGURNOSNIH SLUŽBI I SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE KROZ ULAGANJA U RAZVOJ INFRASTRUKTURE I PRIMJENU NOVIH TEHNIKA I TEHNOLOGIJA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprijediti infrastrukturu i primjenu novih tehnologija sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite.	
OPIS MJERE	Klimatske promjene povećavaju učestalost katastrofalnih i ekstremnih prirodnih pojava poput požara, suša, poplava i sl. Zbog toga je nužno pravovremeno sprječavanje istih, odnosno kontinuirano ulaganje u kapacitete sigurnosnih službi i sustav zaštite kako bi se efikasno upravljalo rizicima od katastrofa. Za potrebe unaprjeđenja infrastrukture u svrhu jačanja kapaciteta sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite provodit će se ulaganja u izgradnju i opremanje novih objekata Dobrovoljnih vatrogasnih društava te osposobljavanje članova istih.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Izgradnja i opremanje vatrogasnog doma 2. Jačanje kapaciteta protupožarnih snaga	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ IZGRAĐENIH I OPREMLJENIH VATROGASNIH DOMOVA	0 (2020.)	1 (2025.)
• BROJ OSPOSobljenih ČLANOVA DOBROVOLJNIH VATROGASNIH DRUŠTAVA	43 (2020.)	60 (2025.)
DOPRINOS PRIROITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	ZELENA TRANZICIJA SDG 11: Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim	

SC.7. SIGURNOST ZA STABILAN RAZVOJ

MJERA 2.7.:JAČANJE LJUDSKIH KAPACITETA I UVJETA RADA SIGURNOSNIH SLUŽBI I SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

SVRHA PROVEDBE MJERE

Jačanje sustava zaštite i spašavanja podizanjem operativne spremnosti i osposobljenosti ljudskih resursa te poboljšanje efikasnosti i opremljenosti postojećih sredstava za intervenciju.

OPIS MJERE

Povećanje operativne spremnosti sigurnosnih službi za hitne intervencije uzrokovane požarom i eksplozijom te pravodobno pružanje pomoći u prometnim nezgodama i opasnim situacijama. Cilj mjere je pravovremeno i kvalitetno pružanje potrebne pomoći svim ugroženim građanima. Provedbom aktivnosti u sklopu predmetne mjere omogućit će se osposobljavanje i usavršavanje članova protupožarne i civilne zaštite kroz teorijsku nastavu i pokazne vježbe te promicanje vatrogastva kao stručne i humanitarne djelatnosti među djecom i mladima.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

1. Aktivnosti vezane za pružanje vatrogasne i civilne zaštite
2. Organizacija i redovan rad sustava zaštite i spašavanja na području samoupravne jedinice

ROK PROVEDBE

2021. – 2025.

POKAZATELJ REZULTATA

Početna vrijednost

Ciljana vrijednost

- BROJ INTERVENCIJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

11 (2020.)

10 (2025.)

- UKUPAN BROJ PRIPADNIKA CIVILNE ZAŠTITE

8 (2020.)

8 (2025.)

DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030

ZELENA TRANZICIJA

SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima

SDG 13: Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja

Prioritet 3. Razvoj sustava za pametno i održivo upravljanje resursima i zaštitu okoliša

SC.8. EKOLOŠKA I ENERGETSKA TRANZICIJA ZA KLIMATSKU NEUTRALNOST

MJERA 3.1.: RAZVOJ ZELENE INFRASTRUKTURE NA URBANIM PODRUČJIMA I STVARANJE ZELENIH GRADOVA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Očuvanje visoke razine kvalitete okoliša Općine Starigrad.	
OPIS MJERE	Provedbom predmetne mjere doprinijet će se razvoju zelene infrastrukture na području Općine Starigrad te će se ulagati u stvaranje zdravijeg i ugodnijeg okruženja kroz uređenje zelenih površina, zelenih otoka i drvoreda. Razvijat će se i održavati sve zelene javne površine u svrhu stvaranja novih i održavanja postojećih zelenih oaza na području Općine.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Održavanje i uređenje zelenih javnih površina	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
ODRŽAVANE/UREĐENE ZELENE JAVNE POVRŠINE U M2	27.316 (2020.)	30.000 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima SDG 13: Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja	

SC.8. EKOLOŠKA I ENERGETSKA TRANZICIJA ZA KLIMATSKU NEUTRALNOST

MJERA 3.2.: UNAPRJEĐENJE SUSTAVA GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM I POTICANJE PRIJELAZA NA KRUŽNO GOSPODARSTVO

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadom, održavanja čistoće javnih površina i zaštite okoliša na području Općine Starigrad.	
OPIS MJERE	Predmetna mjera doprinosi očuvanju i poboljšanju bioraznolikosti, sprječavanju onečišćenja, zaštiti okoliša kao sastavnog dijela gospodarskog razvoja. Provedbom aktivnosti u sklopu predmetne mjere pridonosi se jačanju sustava gospodarenja otpadom odnosno sprječavanju nastanka otpada, pripremi za ponovnu uporabu, odvojenom prikupljanju, recikliranju i uporabi istog.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Redovna djelatnost uklanjanja otpada, održavanja javnih površina i zaštite okoliša 2. Izgradnja i održavanje građevina za gospodarenje otpadom (reciklažnog dvorišta i sl.) 3. Identifikacija, sanacija i zatvaranje ilegalnih odlagališta otpada 4. Uspostava cjelovitog sustava za održivo gospodarenje otpadom	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ KORISNIKA KOJIMA JE OMOGUĆENO ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA	2.000 (2020.)	2.3000 (2025.)
• KOLIČINA PRIKUPLJENOG RECIKLIRANOG OTPADA (T)	16,33 (2020.)	1.000 (2025.)
• BROJ SANIRANIH LOKALITETA ILEGALNIH ODLAGALIŠTA OTPADA	1 (2020.)	1 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 13: Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja SDG 15: Štititi, obnavljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti	
	 	

SC.8. EKOLOŠKA I ENERGETSKA TRANZICIJA ZA KLIMATSKU NEUTRALNOST

MJERA 3.3.: UNAPRJEĐENJE KVALITETE I ODRŽIVO UPRAVLJANJE SUSTAVA VODOOPSKRBE I ODVODNJE (VODNOG GOSPODARSTVA)

SVRHA PROVEDBE MJERE	Osigurati kontinuiranu, sigurnu, kvalitetnu i dostatnu vodoopskrbu svim stanovnicima Općine unaprjeđenjem vodoopskrbnog sustava te izgraditi cjeloviti sustav za sakupljanje, pročišćavanje i dispoziciju otpadnih voda.	
OPIS MJERE	Sustav ne zadovoljava u potpunosti potrebe Općine Starigrad. Potrebna je djelomična rekonstrukcija i izgradnja vodovodne mreže u naselju Starigrad i Seline kako bi se osigurala normalna vodoopskrba potrošača u višim zonama naselja. Sjeverozapadni (viši) predio Općine (naselje Tribanj) nema izgrađenu vodovodnu mrežu za koju je potrebno produžiti magistralni cjevovod. Provedba aktivnosti u sklopu predmetne mjere doprinijet će unaprjeđenju sustava javne vodoopskrbe. Povećat će se ulaganja u modernizaciju i proširenje vodovodne mreže, sustava javne odvodnje i uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda te odvodnju bujičnih voda.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Izgradnja i rekonstrukcija mreže javne vodoopskrbe i vodnih građevina 2. Izgradnja i unaprjeđenje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• NOVOIZGRAĐENA KOMUNALNA INFRASTRUKTURA - SUSTAV VODOOPSKRBE U M	1.264,16 (2020.)	500 (2025.)
• POSTOTAK POKRIVENOSTI PODRUČJA OPĆINE IZGRAĐENOM ODVODNJOM	0 (2020.)	25 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 6: Osigurati pristup pitkoj vodi za sve, održivo upravljati vodama te osigurati higijenske uvjete za sve	

SC.8. EKOLOŠKA I ENERGETSKA TRANZICIJA ZA KLIMATSKU NEUTRALNOST
MJERA 3.4.: UNAPRJEĐENJE KVALITETE I RAZVOJ MALE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE I USLUGA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Izgradnja i unapređenje svih raspoloživih oblika male komunalne infrastrukture, a osobito komunalno opremanje, održavanje i uređenje javnih površina.	
OPIS MJERE	Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je Općine Starigrad u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu. U svrhu provedbe predmetne mjere gradit će se i uređivati objekti male komunalne infrastrukture, nastaviti će se ulaganja u proširenje i uređenje groblja, komunalno uređenje i opremanje naselja, održavanje te čistoće javnih površina.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Aktivnosti vezane za izgradnju i održavanje komunalne infrastrukture 2. Rekonstrukcija, izgradnja i investicijsko održavanje komunalnih objekata i opreme 3. Održavanje javnih površina, čišćenje i uređenje javnih površina te građevina i uređaja javne namjene 4. Poboljšanje komunalne opremljenosti	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
BROJ PONAVLJANJA RADOVA ODRŽAVANJA ČISTOĆE JAVNIH POVRŠINA KROZ GODINU	584 (2020.)	605 (2025.)
BROJ NOVOIZGRAĐENIH GROBNIH MJESTA	0 (2020.)	30 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima SDG 13: Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja	
	 	

SC.8. EKOLOŠKA I ENERGETSKA TRANZICIJA ZA KLIMATSKU NEUTRALNOST

MJERA 3.5.: POVEĆANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI I ZGRADA U JAVNOM I PRIVATNOM SEKTORU

SVRHA PROVEDBE MJERE	Smanjiti potrošnju energije zgrada javne namjene u vlasništvu Općine Starigrad, povećati energetska učinkovitost te pridonijeti smanjivanju onečišćenja zraka.	
OPIS MJERE	U Republici Hrvatskoj energetska intenzivnost se smanjuje, ali je njezina razina i dalje veća od prosjeka Europske unije. Razlog tome je neučinkovita upotreba energije u javnom i privatnom sektoru. Ovom mjerom predviđaju se aktivnosti održavanja i modernizacije javne rasvjete, uređenja i energetske obnove objekata javne i stambene namjene kao i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije kroz ugradnju solarnih kolektora, ugradnju dizalica topline, rekonstrukciju vanjske ovojnice, rekonstrukciju stolarije, rekonstrukciju sustava grijanja i zamjene energenata za zgrade javne namjene, energetske preglede i certificiranje zgrada javnih ustanova, planiranje i provedbe projekta EE i OIE na području Općine Starigrad.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Izgradnja javne rasvjete 2. Održavanje javne rasvjete	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ POSTAVLJENIH NOVIH ENERGETSKI EFIKASNIH RASVJETNIH TIJELA	1.050 (2020.)	300 (2025.)
• BROJ ODRŽAVANIH RASVJETNIH TIJELA	2.300 (2020.)	2.550 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	ZELENA TRANZICIJA SDG 7: Osigurati financijski dostupnu, pouzdanu, održivu i modernu energiju za sve SDG 13: Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja	

SC.9. SAMODOSTATNOST U HRANI I RAZVOJ BIOGOSPODARSTVA

MJERA 3.6.: POTICANJE UVOĐENJA NOVIH TEHNOLOGIJA I PROIZVODNIH PRAKSI ZA POTREBE POVEĆANJA OTPORNOSTI, PRODUKTIVNOSTI I ODRŽIVOSTI POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE I PRERADA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Ulaganja u nove tehnologije i proizvodne prakse u svrhu jačanja konkurentnosti i položaja poljoprivrednih proizvođača na tržištu.	
OPIS MJERE	Općina Starigrad je prepoznala razvojni potencijal poljoprivrede te mogućnost povezivanja iste s bogatom turističkom ponudom Općine u svrhu stvaranja snažnog i otpornog gospodarstva. Provedbom aktivnosti u okviru predmetne mjere doprinijet će se povećanju otpornosti, produktivnosti i održivosti lokalnih poljoprivrednih proizvođača.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	1. Sufinanciranje potpora u poljoprivredi	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ DODIJELJENIH POTPORA	0 (2020.)	8 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 2: Iskorijeniti glad, postići sigurnost u opskrbi hranom, unaprijediti kvalitetu prehrane i promovirati održivu poljoprivredu	

SC.10. ODRŽIVA MOBILNOST

MJERA3.7.: UNAPRIJEĐENJE INFRASTRUKTURE I ORGANIZACIJE CESTOVNOG PROMETA I PROMETA U MIROVANJU

SVRHA PROVEDBE MJERE

Poboljšati postojeći te izgraditi kvalitetan, funkcionalni i siguran kolni i pješački prometni sustav.

OPIS MJERE

U svrhu povećanja sigurnosti svih sudionika u prometu i povećanja atraktivnosti područja za realizaciju investicija potrebno je sanirati i modernizirati postojeću te izgraditi dodatnu cestovnu infrastrukturu. U sklopu ove mjere poboljšat će se kvaliteta kolnog, pješačkog i prometa u mirovanju (izgradnja nogostupa, omogućavanje pristupa osobama s invaliditetom, asfaltiranje nerazvrstanih cesta, održavanje i uređenje parkirališta, postavljanje vertikalne i horizontalne signalizacije, uređenje autobusnih stajališta).

KLJUČNE AKTIVNOSTI

1. Održavanje i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta
2. Izgradnja nogostupa
3. Razvoj i održavanje prometa u mirovanju

ROK PROVEDBE

2021. – 2025.

POKAZATELJ REZULTATA

Početna vrijednost

Ciljana vrijednost

- KM REKONSTRUIRANIH/ASFALTIRANIH NERAZVRSTANIH CESTA
- KM IZGRAĐENIH NOGOSTUPA
- BROJ NOVOIZGRAĐENIH PARKIRALIŠNIH MJESTA

4,27 (2020.)

1,50 (2025.)

0 (2020.)

0,50 (2025.)

0 (2020.)

10 (2025.)

DOPRINOS PRIORITETIMA EU

ZELENATRANZICIJA

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030

SDG 11: Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim

Prioritet 4. Optimizacija i unaprjeđenje usluga i procesa za razvoj pametne Općine

SC.3. UČINKOVITO I DJELOTVORNO PRAVOSUĐE, JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM

MJERA 4.1.: OPTIMIZACIJA I DIGITALIZACIJA USLUGA I PROCESA OPĆINE I POVEZANIH JAVNOPRAVNIH TIJELA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Djelotvorno i učinkovito upravljanje resursima i poslovnim procesima Općine Starigrad	
OPIS MJERE	Preduvjet za ostvarenje poticajnog poslovnog okruženja za održivo i konkurentno lokalnog gospodarstva su kompetentna, profesionalna i pouzdana javna uprava. Predmetna mjera podrazumijeva sve aktivnosti koji se odnose na učinkovito upravljanje resursima temeljenim na principima efikasnosti i osiguravanja nesmetanih procesa unutarnjeg funkcioniranja Općine na operativnoj razini. Kako bi se unaprijedila učinkovitost i djelotvornost rada Općine Starigrad i povezanih javnopravnih tijela potrebno je jačanje kapaciteta i aktivna suradnja svih aktera razvoja uz naglasak na još učinkovitije korištenje EU fondova te primjenu novih znanja i tehnologija u radu.	
AKTIVNOSTI	1. Redovna djelatnost izvršnog tijela, predstavničkih tijela i Jedinственог управног одјела te mjesna samouprava 2. Pravno-normativni poslovi 3. Informatizacija poslovanja i izrada nove mrežne stranice 4. Učinkovito upravljanje javnim prostorom i imovinom	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ OPTIMIZIRANIH I/ILI DIGITALIZIRANIH USLUGA OPĆINE	0 (2020.)	3 (2025.)
• BROJ PROJEKATA OPĆINE ZA KOJE JE ODOBRENO SUFINANCIRANJE SREDSTVIMA ESI FONDOVA	1 (2020.)	3 (2025.)
• BROJ DODIJELJENIH KONCESIJSKIH ODOBRENJA	14 (2020.)	30 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	DIGITALNA TRANSFORMACIJA SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama	

SC.3. UČINKOVITO I DJELOTVORNO PRAVOSUĐE, JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM
MJERA 4.2.: JAČANJE LJUDSKIH POTENCIJALA OPĆINE I POVEZANIH JAVNOPRAVNIH TIJELA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima s ciljem povećanja kvalitete javnih usluga i osiguravanja mogućnosti obavljanja poslova Općine Starigrad.	
OPIS MJERE	Kompetentna, profesionalna i pouzdana javna uprava podrazumijeva konstantno jačanje ljudskih kapaciteta, kao pružatelja i nositelja javnih usluga. Predmetna mjera podrazumijeva konstantno obrazovanje i osposobljavanje kojima se unapređuju vještine službenika odnosno zaposlenika Općine Starigrad. Kompetentna i profesionalna javna uprava Općine Starigrad, počiva na vrednovanju ljudskih resursa temeljem profesionalnih rezultata i poštivanja načela jednakog pristupa. Stručno osposobljavanje i usavršavanje putem seminara, tečajeva, i edukacija, omogućava poboljšanje stručnih kvalifikacija zaposlenika Općine, što će rezultirati i povećanjem učinkovitosti, transparentnosti i otvorenosti javne uprave na području Općine Starigrad.	
AKTIVNOSTI	1. Redovna djelatnost upravljanja ljudskim resursima 2. Stručno usavršavanje i edukacije djelatnika Općine i povezanih javnopravnih tijela	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
• BROJ EDUCIRANIH ZAPOSLENIKA SAMOUPRAVNE JEDINICE	4 (2020.)	6 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	DIGITALNA TRANSFORMACIJA SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama	

SC.3. UČINKOVITO I DJELOTVORNO PRAVOSUĐE, JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM
MJERA 4.3.: RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA I OSNAŽENJE KAPACITETA I SURADNJE MEĐU SVIM AKTERIMA RAZVOJA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprjeđenje međusektorske suradnje i razvoj partnerskog odnosa civilnog, javnog i gospodarskog sektora radi održivog razvoja Općine Starigrad.	
OPIS MJERE	Kako bi se nadomjestio nedostatak financijskih kapaciteta Općine i podigla razina učinkovitosti poticat će se suradnja među svim akterima razvoja i to na svim razinama, od lokalne do međuregionalne i međunarodne. Predmetna mjera uz poticanje suradnje s jedinicama lokalne samouprave predviđa i suradnju te financiranje organizacija civilnog društva, vjerskih zajednica i drugih neprofitnih organizacija, čime se stanovništvo uključuje u aktivnije sudjelovanje u razvojnim projektima Općine Starigrad.	
AKTIVNOSTI	1. Suradnja i financiranje organizacija civilnog društva, vjerskih zajednica i neprofitnih organizacija 2. Sudjelovanje u radu lokalnih akcijskih grupa	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
BROJ SUFINANICIRANIH PROGRAMA I PROJEKATA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA I DRUGIH NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	7 (2020.)	14 (2025.)
BROJ SUDJELOVANJA U PROGRAMIMA I PROJEKTIMA LAG-A	1 (2020.)	2 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	DIGITALNA TRANSFORMACIJA SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama	

SC 3. UČINKOVITO I DJELOTVORNO PRAVOSUĐE, JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM
MJERA 4.4.: JAČANJE KAPACITETA ZA UČINKOVITO KORIŠTENJE FONDOVA EU TE PRIPREMU I PROVEDBU RAZVOJNIH PROJEKATA

SVRHA PROVEDBE MJERE	Unaprijediti kompetencije ljudskih resursa Općine radi pojačane apsorpcije sredstava iz EU projekata te kvalitetnije pripreme i provedbe razvojnih projekata	
OPIS MJERE	Predmetna mjera uključuje stručno usavršavanje općinskih službenika putem edukacija i seminara na temu pripreme i provedbe EU projekata te provedbu ranije ugovorenih projekata. Navedene aktivnosti doprinjet će jačanju kapaciteta Općine Starigrad te snažnijoj decentralizaciji i jačem korištenju europskih sredstava pri apliciranju na natječaje financirane EU sredstvima te financiranju razvojnih projekata.	
KLJUČNE AKTIVNOSTI:	1. Izrada projektno tehničke dokumentacije	
ROK PROVEDBE:	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
BROJ IZRAĐENE PROJEKTNO TEHNIČKE DOKUMENTACIJE	1 (2020.)	3 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	DIGITALNA TRANSFORMACIJA	
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama	

IMOVINOM		
MJERA 4.5.: UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA IMOVINOM U VLASNIŠTVU LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE		
SVRHA PROVEDBE MJERE	Optimizacija upravljanja imovinom u vlasništvu Općine i povezanih javnopravnih tijela te aktiviranje nedovoljno iskorištene imovine i stavljanje u funkciju društvenog i gospodarskog razvoja.	
OPIS MJERE	Aktiviranje nedovoljno iskorištene imovine uz unapređenje upravljanja cjelokupnom imovinom u vlasništvu Općine i povezanih javnopravnih tijela, predstavlja pretpostavku korištenja, aktiviranja i stavljanja imovine u funkciju društvenog i gospodarskog razvoja. Provedbom aktivnosti u okviru mjere, odnosno revitalizacijom imovinu u javnom vlasništvu stvaraju se preduvjeti učinkovitijeg korištenja fondova EU. Nadalje, uređuju se imovinsko-pravni odnosi, pojednostavljuje proces ulaganja u racionalizaciju troškova i bolju dostupnost usluga svim građanima na području Općine Starigrad.	
AKTIVNOSTI	1. Tekuće investicijsko održavanje i upravljanja režijskim troškovima 2. Izrada projektno tehničke dokumentacije 3. Praćenje stanja u prostoru i upravljanja zemljištem i opremom	
ROK PROVEDBE	2021. – 2025.	
POKAZATELJ REZULTATA	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
BROJ IZRAĐENIH GODIŠNJIH PLANOVA I IZVJEŠĆA UPRAVLJANJA IMOVINO OPĆINE STARIGRAD	0 (2020.)	2 (2025.)
DOPRINOS PRIORITETIMA EU	ZELENA TRANZICIJA	DIGITALNA TRANSFORMACIJA
DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama	

Praćenje napretka i izvještavanje o provedbi *Provedbenog programa Općine Starigrad 2021. – 2025.* odnosi se na proces prikupljanja, analize i usporedbe podataka o provedbi mjera, aktivnosti i projekata te ostvarivanju utvrđenih pokazatelja rezultata kojima se sustavno prati napredak provedbe mjera utvrđenih ovim aktom strateškog planiranja.

Institucionalni okvir za praćenje i izvještavanje te rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi *Provedbenog programa Općine Starigrad 2021. – 2025.* propisani su odredbama *Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske* („Narodne novine“, br. 123/17) te *Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave* („Narodne novine“, br. 6/19). Za potrebe praćenja napretka u provedbi mjera i ostvarivanju povezanih pokazatelja rezultata nositelji izrade provedbenog programa izvještavaju izvršno tijelo dva puta godišnje (polugodišnje izvješće i godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa).

Okvir za praćenje provedbe sadržan je u Prilogu 1., koji je sastavni dio ovog Provedbenog programa.

PRILOZI

Prilog 1. Tablični prikaz Provedbenog programa Općine Starigrad 2021. - 2025. (.XLSX)